

ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును

VOL. I. } చెన్న పట్టణము 1915 సం॥ ఫిబ్రవరి నెల 11వ తేది గురువారము } No. 291
సంపుటము. ౧. } ఆ సందనా మ సంవత్సర మాఖ బహుళ ద్వాదశి ౧౨. } సంచిక ౨౯౧

యుద్ధ చరిత్రము

సంవత్సరాదినంచిత!

సంవత్సరాదినంచిత!

ఆంధ్రపత్రికయొక్క ఆరవ సంవత్సరాదినంచిత సిద్ధమగుచున్నది. ఆసంచికయందు విద్యావంతులైన యాంధ్రమహాజనులచే వ్రాయబడిన నిర్బంధ నైస్యసేవ, ప్రాచీనతీచి, దేశ చరిత్ర, నవలలు, సంగీతము, సంస్కరణము, హీనజాత్యుద్ధరణము, యోగనిద్ర, ధీరాధాన, మహామృదు, ఈశ్వరమిమాంస, రణగీతములు మొదలగు వివిధములైన వ్యాసములును, ఆంధ్ర మహాజనుల చిత్రపటములును పూర్వమువలె ప్రచురింపబడుచుండుటయొక్క నిపుడు లోకము సంతయును కలవరపరచుచున్న మహాసంగ్రామచరిత్రము సయిత మిక్రిందివిషయములతో ముద్రింపబడుచున్నది:-

1. జర్మని, ఫ్రాన్సు, రుష్యా, ఇంగ్లాడు, ఆస్ట్రీయా, తుర్కీ మొదలగు రాజ్యముల చరిత్రములు; 2 యుద్ధమునకు సంబంధించిన కారణములు పరోక్షకారణములు; 3 యుద్ధ పూర్వాములు, వాటిపటములు; 4 భిన్న రాజ్యముల సైన్యబలము, నౌకాబలము, విమానబలము వాటిపటములు; 5 దుర్గముల నిర్మాణము వాటిపటములు; 6 నానారాజ్యముల సైన్యముల ఫిరంగుల పటములు; 7 రాజుల సేనాధ్యక్షుల మంతుల నౌకాధ్యక్షుల పటములు; 8 యుద్ధప్రదేశముల యుద్ధసామగ్రిల పటములు; 9 యుద్ధమునకు సంబంధించిన వివిధవిషయములను బెలుపు 400 పటములు దీనియందు భిచ్చురింపబడి యాంధ్రప్రచురణములందపూర్వముగ నుడగలదు. పెద్దయొక్కతీయందు 300 పుటలకు వించియుండును. రాక్షసనామ సంవత్సర పంచాంగము చేర్చబడియున్నది. ఇంత వ్యయముచేసి ముద్రింపబడినను,

ఆంధ్రపత్రిక సంవత్సర చందాదారులకు	వెల	0	8	0
" అధ్యసంవత్సర " "	"	0	12	0
ఆంధ్రవారపత్రిక సంవత్సర దినపత్రిక కిరూసముల చందాదారులకు	"	1	0	0
ఇతరులకు	"	2	0	0

పోస్టుఖర్చులు వేరుగ వసూలుచేయబడును.

యుద్ధచరిత్రసంచికను బడమగోరువా రిప్పటినుండియును (చందాదారులును కానివారును) దరఖాస్తులను బంపుకొనుట యుచితము. ఆలస్యమైన యాశాభంగము కలుగ వచ్చును. దిన వారపత్రిక చందాదారులకు తగినన్ని ప్రతులుమాత్రము ముద్రింపబడుచున్నది.

ఆంధ్రపత్రికాకార్యాలయము, తంబు శెట్టిపేటి, మద్రాసు.

సుపీరియర్ లీవర్ జ్యూయల్స్ వాచ్.
గొలుసుతో సహా ధర రు. ౧-0-0. పోస్టేజి 0-4-0.
దీనికి 5 సంవత్సరముల గ్యారంటీ గలదు.

ఈగడియారము దేయబడినది మాకంపెని శేరు ఎజ్జెనిసిరా లో వాడెంపబడి యుండును. ఇది ౧౦ చుట కందమై తలచిగమును, దృష్ట్యుక్త ఆస్తిగ్రాహు డోమునుగలిగి మొరటుపనులకు దగియుండును. శైల్యంతో లోభాగమున గ్యారంటీ చీటి అతికించి యుండును. సీను నుండి మాత్ర తయారుచేయబడినది. కాన నెవరియొద్దను జిక్కుదు. ఒకరోక్కరును తీయుదురను తలంపుతో తక్కువ వెలనుంచి తిమి. చాల కాలము పనిచేయునట్టి, పల్కు ధరగల గడియార మిదియొకటియేయని యనుభవంబున దెలియును ఇదివఱకనే గడియారములు ఖర్చయి యొగ్గొకాపత్రముల నంది యున్నది. ఒకటి తెప్పించి చూడుడు. మా పట్టణమున కనేకులు కొని గుంతసించిరినన వేటుమాట లేండుకు!
సుపీరియర్ వాచ్ కంపెని, పోస్టుబాక్సు నెం. 107, మద్రాసు

అమృతాంజనం డిపో, 6, తంబు శెట్టిపేటి, మద్రాసు.

ప్రపంచ చరిత్ర.

ఇదివరకు రెండు సంచికలు వెలువడినవి. ఇం దన్ని దేశముల చరిత్రయు సులభ మగు భాషలో తెలిపబడుటయొక్క కథలవలె వ్రాతమగును. చందాపత్రిక సంవత్సరమునకు (రమారమి 600 పుటలు) 6 సంచికలు, చందా రు. 2-0-0 (పోస్టేజితో సహా) ప్రవేశ రుసుములేదు. ప్రపంచ చరిత్రము చందా ముందుగ స్వీకరింపబడును. కలయవాడు:- గా. హరిసర్వోత్తమరావు, ఎం. ఏ. చిత్రాదిపేట, మద్రాసు. అని వ్రాయుడు.

'హనుమాన్' బొరక్క సబ్బు
యెల్లప్పుడు ఉపయోగించవలయును.
ఎస్. ర గనాధంశెట్టి అండు బ్రదర్స్, మదరాసు.

క స్తూ రి.
విషజ్వరములకు, కలరాకు, సందికి, బాలింత రోగములకు, వాతమూకు, చిన్నబిడ్డల జబ్బులకు, పుష్టికి కస్తూరి యుపయోగమైన మందని సర్వత్ర తెలిసియున్నది. కాని, కస్తూరి బంగారమున కన్న ప్రాయముచేతన, నవల సమయములందు దొరకుట దుష్టరము. మా డిపోయెందలి కస్తూరియందితర పదార్థము శేవయును జేర్చబడవు. ఇంతవరకు మా వాపునండి కొనినవారల కీవిషయము తెలిసియున్నది. కొనివా కొకసారి పరీక్షించిన నిజము తెలియగలదు. అట్లుచేయుటకలన కలిగి కస్తూరిని గొని మోసపోరు. తులం 1-కి రూ. 30-0-0.
అమృతాంజనం డిపో, 6 & 7, తంబు శెట్టిపేటి, జార్జిటౌన్, మదరాసు.

ఆయుర్వేదాశ్రమ గ్రంథము.

అర్చనా ప్రకాశము.

సత్తమ గుచ్ఛము.

ఆరణ్యములను పోషించు చికిత్సా గ్రంథము.

ఇది అరణ్యములను రీతిని ప్రతిమూలకముండియు అరణ్యములను సుపాయము లను ఆయుర్వేదములతో రోగసామాన్యమును నివర్తించుటయు కథలను, దెలుపు మంచి వైద్యగ్రంథము. ఇందు బోధితములైన అరణ్యము సామాన్యవైద్యము గూడ జేయుటకు తగినదని. ఇందు ఆయుర్వేద గ్రంథములయందు జేర్చినబడిన మూలక లే గాత్రమునాని వైద్యమునకు సంబంధించిన మూలకలు గూడ గ్రహించ బడి, ఆయుర్వేద వైద్యములతో వాని గుణములు వివరింపబడినది.

ఆయుర్వేదములను వానికిని, తదితరులను శేవనానుభవముగల వల్లెటూరి వైద్యు లకును గూడ నిది మిగుల సువయక్తముగ నుండునని తలచి, యాంధ్రులకు సహ కారిగనుండునటుల దీనికి సరళముగ నొక వ్యాఖ్యను గూడ వ్రాసి ప్రచురించినాడను.

ఇందలి విషయముల ప్రాధాన్యతచూచిన జీవన దెలియగలదు.

వెల రూ. 2-0-0.

1. మాధవనివాసము.	రూ. 8-0-0	6. వస్త్రకర్మము.	రూ. 0-4-0
2. వ్యాధ్యులము.	" 1-0-0	7. ఆయుర్వేదచరిత్రము.	" 0-4-0
3. ఆయుర్వేదపరిభాష.	" 1-8-0	8. శేషజ. కల్పము	" 1-0-0
4. అగస్త్యవైద్యము.	" 0-4-0	9. చరకసంహిత.	ఇది అచ్చునండి 1915
5. కల్పతరులము.	" 0-4-0	10. శుక్రత సంహిత.	వస్త్రకర్మము వెలదటి భాగ మన వెలనడును.

పోస్టేజి పేరుగా నియ్యవలయును.

ప్రచురించిన:-
12, తంబు శెట్టి బిడ్డ, వైద్యరత్న మండలి. గోపాలాచార్యు. ఏ.వి.యస్. ఏ.యం.వి
155, బ్రాడ్వే. 85, ఆచార్యుల వీధి,
ఆయుర్వేదాశ్రమం - జి.టి. మదరాస్.

మాతాశ్మత చందానామక మాధవనివాసములకు మొగత గ్రంథములన్నియు మాపాయిక నాలుగణాలు తగ్గించి యిచ్చబడును.

వనోపధి సారస్వరిల్లా.

ఇది దేహమునందుబుట్టు నెత్తురుగడ్డలను మరియు పకల చర్మరోగములను బాగుజేయును. కిళ్ళి బోట్లు, పాతవాయువుబోట్లు, రసపట్లు, రక్తవికారమువలన గలిగిన అన్ని రోగములను దీనివలన నయ మగును. ఇది చర్మమునకు కాంతినిగలిగించును. వాడితంతువులకు పుష్టినిగలిగించును. నెత్తురును శుద్ధిపఱచి వృద్ధిచేయును. దీనివలన శరీరమునకు బలము, ఆరోగ్యము కలుగును.

ఒక సిసామందును వాడిన తోడనే శరీరములో సుకవిధమైన మార్పు గనుపించును. రెండు సిసాలు వాడిన తోడనే శరీరము బాగుపడును. సిసా వెల రూ. 1-4-0.

కుష్టు కు మండు.

ఇది చర్మమునుపూర్తిగా బాగుచేసి రోగమును కుదుర్చును. భారత మధువల్లి(తాగుటకు మందు) వాగవల్లితైలము పై పూతకు మండు. ఈ రెండుకలిపి నెలరోజుకు సరిపొపు మండు 5-0-0.

డాక్టరు డి. బి సావంత్, గళక. ఫనసవాడి, నం. 2. బొంబాయి.

Dr. D. B. SAVANT, No. 144 Fanaswadi, No. 2, Bombay.

అమృతాంజనము

అన్ని నొప్పులకు పరమామృతము.

ప్రతివారము వేలకువేలు విక్రయము.

ససా 1-8-0-8-0 అణాలు మాత్రమే.

తలనొప్పుల సూన్పును. వాయువుబోట్ల బాపును.

పాత్యపుకొప్పల బారదోలును. పొట్టపోగొట్టును.

వనమూలకలచే హిందూదేశమును

తయారుచేయబడు మూలము.

సువాసనగలిగియుండును.

దీనిని విచిత్రములతోగూడ వాడుచున్నారు.

మండ్లపాటి చూచికోసిన మోక్షము కలుగును.

అమృతాంజనము బిరో, 109, ప్రేంస్టోన్, బొంబాయి లేక, 6, 7, తంబు శెట్టిబిడ్డ, చెన్నై కల్లుం.

ఉష్ణమును కలిపించునట్టి, ఉడికించునట్టి, అన్ని వకముల బట్టాల్లోను మదరాసు రాజధానిలోని అన్ని వంటకములను యాకంచేసి నొప్పదియు, నమ్మకమునొచ్చునట్లు చూపుచున్నది. ఇది మాత్రము మాత్రమునైన భవ్యమగునట్లు మోక్షానందము లకు మిక్కిలి స్వల్పధరలకు మేము యివ్వగలిగియున్నాము.

సర్వసాధారణములగు కొన్ని మాదిరిలను

క 100 (detachable)

(కల్పముగల, కల్పము

జీని) 2 బర్లుము

సహ యివ్వబడును.

దీని బల్లెండుగు

పట్టి యుద్ధోగియు

లకు కడు ముఖ్యము.

జీకాపెట్టె సహజురి

గ మనింపుడు.

క 11 (detachable)

చాలాబల్లెముయి

నది. ఎక్కువకాలం

పనిజేయ గలిగినది.

మిక్కిలి పొడవు

గన్నది.

జీకాపెట్టె సహజురి

రూ. 9-8-0

రూ. 45. 48 రూ

నూతనముగా తయారుచేయబడినది

రూ 11 రూ మాదిరిగానుండును. జీకాపెట్టె సహజురి

రూ. 200 పాకట్ ప్లాట్ చిన్నదియు పెంపు ఇవ్వబడు

గలదియు జీకాపెట్టె సహజురి రూ. 5-8-0

నల్లభీమ పాకశాస్త్రము.

ఇయ్యది రాక్షసుల యిష్ట. జీ. యస్. జీ. నోపాలయ్య గారిచే దేవనాగరి భాషనుండి తర్జుమాచేయబడినది. 8 భాగ ములు కలవు. 1 భాగమునందు అనేకవిధములైన అన్నములు, ఇత్రాన్నములు, చేయుకొనుముగలదు. 2 భాగమునందు దురగా యలు పచ్చళ్లు కోరింబిరిలు ఇంకను భోజనమునకు కావలసిన అనేకపాకములు గలవు. భాగమునందు పిండివంటలుచేయు ప్రమాణముగలదు. చేయేట, కిచిర్ పాకమునకు కావలసిన యా కర్తుగలదు. ప్రతియింట నుండవలసినది.

240 శీతలగ్రంథము. క్యాలికోలైందు ప్రతి 1-8 ధర 1-8-0; పోస్టు ఖర్చులుసహ 1-11-0. మొటియందు శీయిక్కిరించినందు చెప్పిన ప్రమాణితపు కడపియొక్క వినోద కథలు.

240 శీతల. శేఖరాగరిములు, క్యాలికోలైందు ప్రతి 1-8 ధర 1-4-0; పి. పి. ఖర్చుతో 1-8-0. రెండు ప్రతులు పోస్టుఖర్చులతో 8-0-0. మాసిలాను:-

ప్లూర్ వాచ్ అండ్ కంపెని

45 మల్లాసా హాయి వీధి, మద్రాసు.

శుక్లనష్టము

గుణమీయనిచో

సొమ్ము తిరుగ నీయబడును.

100 మాత్రలు గల సిసా రూ. 2-0-0.

పోస్టుఖర్చులు వగయిరా ప్రత్యేకము.

నమ్మకమయిన వందులు యింకను కలవు.

కేట్లాగు ఉచితముగ పంపబడును.

టవర్ అండ్ కో.,

(1-12-14)

ఏలూరు, కృష్ణాజిల్లా.

బహు వేగముగాను సులభముగాను పోవునటువంటి బలమైన సైకిలు. 59 రూ పాయలనుండి అమ్ముబడును. క్యాలిటాగు కావలసిన వారికి పంపబడును.

వాట్సన్ అండ్ కంపెని,
164, బ్రాడ్వే, మద్రాసు.

హిందూదేశపు పరిశ్రమలు.

కొంతవరకు సాహాయ్యము.

జనరీ "హిందూస్థాన్ రివ్యూ"లో వితర్కాన కే. భూటా గారు ఇట్లు వ్రాయుచున్నారు:-

యొద్దముదలన హిందూదేశమునకు సంబంధించిన ముఖ్య మగు విషయము అనేకము ఆలోచనకు వచ్చినవి. వీరిలో హిందూదేశమునందలి పరిశ్రమలకు దొరతనమువారు యెంత వరకు సాహాయ్యముచేయగలరు? అనునది ప్రధానము. ఆస్త్రియా జర్మనీలనుండి దిగుమతియగుచున్న వస్తువులు ఇంగ్లండునుండి దిగుమతియగుచున్న వస్తువులను పోల్చిచూచుచున్నది. అన్నిరకముల వస్తువులను సప్లయిచేయగల జర్మనీనుండి మనదేశమునకు రావలసినదే లేదు. యూరోప్రభుత్వముల వర్తక ముద్దములకు మనదేశము రంగ ముగనున్నది. జర్మనీ, ఆస్త్రియా, స్వీడను, నార్వే, రషియా (ఫ్రాన్సు, ఇటలీ, ఇంగ్లండు, ఇండియా యనలే ఆస్త్రి దేశముల వారును తమవరకులకు మనదేశమునకు వివిధంగా దిగుమతిచేసి అమ్ముచున్నారు. దేశపరిశ్రమలు నిలుచుటకు తేనెమట్లమైన మిగులనిశ్చలేత. ఇంతేకాదు. బ్రిటీషువారి కిప్పుడు శత్రువులైనవారికి కొన్నిచేతల కొన్నిసమయము లేవనపడుచుండునని. వానివలన హిందూదేశపరిశ్రమల అభివృద్ధికి భంగము కలిగినది.

స్వదేశోద్యమము హిందూదేశ పరిశ్రమలను అభివృద్ధి లానికి తేవలయునను అభిప్రాయముతో బయలుదేరినది. హిందూదేశమునందు తయారైన వస్తువులను పూర్వముకన్న హెచ్చుగ ఉపయోగించుకొనవలెనని ప్రజలు తీర్మానించు కొనిరి. అట్లుచేయుట వ్యాయమే. కాని స్వదేశోద్యమము యూరోపు నుండి యీ దేశమునకు దిగుమతియగు సరకులను రాకుండ చేయుటకు బయలుదేరినది. దురభిప్రాయముతో స్వదేశోద్యమము ప్రజలలో అసంస్కృతి, రాజద్రోహమును పురికొల్పునని తలచి దొరతనము వారా యొద్దముదలను నిరర్థకముచేసెను. స్వదేశోద్యమ దినములలో అన్ని దేశములవారును, ఆస్త్రియా, జర్మనీవారుకూడ తమవరకులను వివేచితుగ దిగుమతిచేసి మనదేశమునకు, పరిశ్రమలకు మన పరిశ్రమల కార్మికులనుగొట్టిరి. ఇప్పుడు గవర్నమెంటువారు తమ అభిప్రాయమును మార్చుకొని మనకు సాహాయ్యము చేయునట్లు అగపడుచున్నందున సంతోషించుచున్నాము. కొద్దిసాహాయ్యము వలన అభివృద్ధిలోకివచ్చు పరిశ్రమలకు కొన్నిటినిగొట్టి ఈ క్రింద వ్రాయుచున్నాను.

విదేశమునుండి దిగుమతియగు పంచదారమునకు చాలాట లేదు. కాబట్టి పంచదారకు మనదేశములో తయారచేయవచ్చును. హిందూదేశములో ఈద్రవ్యము వివేచితుగనున్నది. వివేచనముతో పంచదార తయారచేయుచు. అనేకపరిశ్రమలలో ఈద్రవ్యము వృధాగనున్నది. ఈద్రవ్యముండి పంచదారచేయుటకుండునని ఇండియా దొరతనమువారికి తెలియజేయుటదీని దని ఇటీవల వచ్చిన తిర్మానాక్షరము తెలియచున్నది. ఇక రబ్బరు సంగతి విచారించుడు! హిందూదేశము ఉష్ణదేశము. కాబట్టి మనకు కావలసిన రబ్బరుంతయు ఈ దేశములోనే పండించవచ్చును. ఈ పనిని చేయ వూనుకొను వారికి దొరతనమువారు తగిన సాహాయ్యమును ఇచ్చుపక్షమున సులభముగా చేయవచ్చును.

తెలువారవిస్తవలసినగతి. స్వీడను ఆస్త్రియాలనుండి వచ్చునన్నివ్వెట్లు ఇచ్చుటకు వచ్చుటలేదు. వానివలన మనము జపాను నిష్పవెట్లెను ఉపయోగించుచున్నాము. మనదేశములో మనమొదలు తయారచేసికొనరాదు? వెట్లుబడికి కావలసినదెట్లు ఉన్నది. కూలీలు చాకగా దొరకుదురు. కాక మనకు గొప్పలోపము ఒకటికలదు. అదిఏమనగా? ఫ్యాక్టరీలలో తెచ్చిపడచేసిన మొద్దుకట్టు చక్కనివిష్ట పుల్లలుగ తయారు చేయించగల పనివాడుకావలెను. దొరతనమువారును రుదగు పనివానిని ఇంగ్లండునుండి పిలిపించగలరు! వారుఅట్లు చేయవలయునని నిష్టపట్టలభిప్రాయము జయప్రదముగ పరిచేయవలయును మనదేశమునుండి పరిశ్రమలకు అరనిప్రవాహమువలె పోవుచున్న ధనము మనదేశమునందేనియును. ఇంతేకాదు. బ్రిటీషుకాలనీలలో నిలుచుటలేనను మీలేత అగస్త పడుచున్న జనతలనుండి జనాధారము ఏర్పడును.

కన్యునిర్మాణమునందు హిందూదేశము చాల వివరము యున్నదను సంగతి అందరు అంగీకరించినదేకదా? నిరుడు హిందూదేశము చుట్టును పిగిల్లు మొదలగు పాగవస్తువులను ఇతర దేశములవద్ద కొనుటకు 75 లక్షల 25వల రూపాయలను ఖర్చుచెట్టిరి. 32 లక్షల రూపాయలపాగాకు మాత్రము ఈదేశమునుండి యితర దేశములకు పంపగలిగినది. దాదాపు 3 కోట్ల రూపాయల ఉన్న మనదేశము యెగుమతిచేసినది. 4 కోట్ల రూపాయల ఉన్న గుడ్డలను కొనినది. 41 కోట్ల రూపాయల దూదిని మనము నిరుడు ఎగుమతిచేసితిమి. కానిమనకు 67 కోట్ల రూపాయల దూదిగుడ్డలు ఈవిదేశములనుండి దిగుమతియైనవి.

హిందూదేశము తనకు కావలసినంతవట్టుకైన వస్తువులను తయార చేసికొన జాలని అసమర్థునితిలానున్నందున విదేశములకు ప్రతిసంవత్సరము అనేకకోట్ల రూపాయలను ఇయ్యవలసినదని వెలెక్కలవలన తెలియచున్నది. ఇట్టి దుస్థితిలోనున్న హిందూదేశమునకు గవర్నమెంటువారు ఈ చిక్కుననుయముగానైన సాహాయ్యముచేసి దేశమును ఏలవై లాగరాదు? హిందూదేశము ఏమిచేయలేదు. మనగతి యెప్పటికి ఇంతే. మనదేశములోనున్న కోట్లకొలది వీరజనులకు కావలసిన గుడ్డలు విదేశములనుండి రాగలవు అనిన త్యాచాపక్షమువారిలో నేను చేరను. మనదేశపు దూది యీ యొద్దముదలముతో ఏ దేశమునకును ఎగుమతియగుటలేదు. ఇంతకు కొంతకాలమువరకు నెగుమతికాదు. ధరచాలతగ్గిపోయినది. విత్తే, మన దూదినిఇతర దేశములకు ఎగుమతిచేసిన మనకు మోక్షముకలదు. లేకపోయిన లేదని మనము చేతులుముడుచుకొని కూర్చోవలసిన అవసరము మనకేమి! దీనికి కారణములేకపోలేదు. మనదేశములో కావలసినంత దూదికలదు. కావలసినంతమంది కూలివాడుగలరు. వెట్లుబడికి దెబ్బకులరు. కాని దూదిని రకరకములగు గుడ్డలుగ నేయించువనివాడేదీ? కాస్త్రపద్ధతుల కనుసరించి, చాకగా గుడ్డలను తయారు చేయించి, విదేశిక వర్కులు ఇచ్చిన ధరలకు ఇప్పించగల కాస్త్రజేతలు లేక. కాని, ఈవిషయములో గవర్నమెంటువారు మనకు సాహాయ్యము చేయలేనిదితిలా నున్నారని నేనునమ్మును. బాహ్యదేశలోనున్న హిందూదేశపుపరిశ్రమలకు గవర్నమెంటువారుచేయుత నిమ్మటకు తగినమార్గములు కలవు. ఈచేయుత నిమ్మటకు ఈసమయమున కన్న మంచిసమయము ఇంకొకటిలేదు.

జర్మనీనుండి ప్రతిసంవత్సరము బ్రిటీషు సామ్రాజ్యము లోని యితరదేశములవలెనే హిందూదేశమునకుగూడ అనేక లక్షల పాచుల నిలువగలగలరు దిగుమతియగుచున్నది. 1912-13 సం॥లో జర్మనీనుండి యీ క్రింది వస్తువులు దిగుమతియైనవి.

సరకు	వెల
లాహములు	179500
ఉన్నిగుడ్డలు	693000
రంగులు, వర్ణములకు మెత్తచేయు వస్తువులు	680000
యంత్రములు, ఇతర సామానులు	198000
దూదిగుడ్డలు	674000
అద్దములు, అద్దపు సామానులు	172000
సారాయిలు	158000
కుట్టి తయారచేసిన దుస్తులు	146000
నూనెలు	186000
కాగితములు, అట్టలు	164000
పట్టుబట్టలు	117000
ఇతర సామానులు	1555000
పాతలు	8900000

వైలెక్కలనుబట్టి చూడగా నాగరక ప్రపంచములో వర్తకమును కృత్రిమీకొనవలెనని అతిశయమున పరుగెత్తుచున్న దేశములలోనెల్ల హిందూదేశము వెనుకపడియున్నదని తెలియును. స్వదేశోద్యమమునందు గవర్నమెంటువారు దయచూపుటకు ఈసమయమునకన్న నింకొక మంచిసమయములేదు.

ఈ క్రిందచూపు లెక్కలను చూచినయెడల పరిపంచ వ్యాపారమునందు హిందూదేశము ఏస్థానము నాక్రిమించుచున్నదో గోచరమగును.

దేశజన సంఖ్యలొక సంవత్సరమునొక ఒక్కొక్కరికి వ్యాపారమునకు వినియోగించు దెబ్బ ఇంతపక్షము:-

1900 సం॥లో	1913 సం॥లో
రు. ఆ. పై.	రు. ఆ. పై.
ఇండియా	6-4-0
బ్రిటను	273-12-0
ఫ్రాన్సు	185-14-0
జర్మనీ	185-12-0
అమెరికా	40-6-0
జపాను	17-7-0
	12-3-0
	386-2-0
	292-3-0
	230-11-0
	136-3-0
	39-7-0

హిందూదేశము చేయవచ్చు దేశములలో హిందూదేశము చిట్టచివరిపడియున్నదనికన్న అవకాశమున్నది. ఇది యిట్లుండగా? హిందూదేశముతయారుకానియథాసంభవవార్తములను ప్రతిసంవత్సరము వివేచితుగ ఇతరదేశములకు పంపి తానుపంపిన యగుంపార్వరవార్తములనే వస్తువులుగిట్టి విదేశీ యులు పంపినప్పుడు, తానువారికి అమ్మినధరకన్న అనేకరెట్లు హెచ్చుధరలు ఇచ్చికొనుచున్నది. ఈసంగతి నేనుఇప్పుడుకొత్తగాచెప్పవలసినదేదు. ఇదిచాలకాలమునుండి అందరికీ తెలిసినదే. మనము పంపిన ముతక సరకుల నెవరైన వులుగిట్టి విదేశీయులు మనకు దిగుమతిచేయుచున్నవస్తువులను మనదేశములో ఏల తయారు చేసికొనరాదు? ఇది గొప్పప్రశ్న. హిందూదేశములో ప్రకృతికాస్త్రములను వస్తు నిర్మాణవిద్యను పురుకుములలో నదిగితిమేగాని వాని సాహాయ్యమువలన వస్తువులను తయారుచేయుటయెట్టిదో మనము మెరుగము. కాబట్టి యెప్పుడు మనకు కాస్త్రజేతల సాహాయ్యము కావలెను. సాహసము, వెట్లుబడి ధనము, మొదలగునవి కావలెను. చాకగా మనదేశమునకు దిగుమతియగు విదేశీపు సరకులతో పోటీకి నిలువనలెనన్న నిజమున్నియు అసంసరము. సాహసము, ధనము, వత్తు నిర్మాణ కాస్త్రపరిచయములకు తోడు గవర్నమెంటువారి సాహాయ్యము, సలహా, కావలెను. ఇప్పుడు ఇంగ్లాండును ఎదిరించి పోరాడుచున్న జర్మనీ 1912 సం॥లో బ్రిటీషు సామ్రాజ్యమునకు 48 కోట్ల రూపాయల విలువగల వస్తుసామగ్రినికాజాచేసినది. హిందూదేశపు ప్రజల ఉత్సాహ సామర్థ్యములను తగినమార్గములో వినియోగించుటకు గవర్నమెంటువారు సాహాయ్యముచేయు శక్తియును ఈప్రసవాసాము కొంతవరకు సన్ననికొట్టు చేయవచ్చును.

క్రిమినల్ నెటివ్సులు.

[మా విలేఖకుడు]

II

చేతపూడిగ్రామము బాపట్లకు చూడుతూనే దూరమున నున్నదని నైని దెలియున్నాను. అచ్చటనున్న యెలుకల గూడెమునందు 681 మంది యెలుకలవాడైనారు. ఈయెలుకలగుంపును కాపులదేశమునకు పట్టుచు నిడివరియైన రత్నకర్ణులు లేక. క్షుణ్ణులైనయును బ్రాబడి క్రైస్తవమత ప్రచిష్టకగునొక స్వల్పయువ్వొగి పీరినందరను చొర్యాది దుస్సార్థాధిపతిగనున సునరింపకుండ బాగ్రత్తతో కాపు దానీ చేయుచుండునట. ఈగూడెమునకు ప్రారంభించిన తర్వాత వాడట్ల, కెనల్లల్లి చేతపూడి, ఈపూసపాలెము, చీరాల పేరాలమున్న గుడ్డి గ్రామములలో రాత్రికన్నములును, దొంగతనములును అధికమైనవని ప్రజలు ఘోషింపుచున్నారు. బాపట్ల చీరాలలోగ్గున పగలైనను నిశ్చయముగా ప్రయాణముచేయుట యత్యంత కష్టముగానున్నది. ఈపురు దొంగలచే కొట్టుబడిరి. అరక్షకకాళి వారినుగ దొంగలగుంపు లున్నంతవరకు కనుల ధాస్త్రాణముల సురక్షితమునకు తాముతరవాడులము కాకపోవనుచున్నారు. వెదుర్లల్లిలో వొకగృహమునిట వివాహముగుండుగా వోరిజుగి చాలద్రవ్యముపోషునది. క్రిందదవిద్యాధులు సాయంతన సమయమున స్వాధ్యాయమునకై యొగ బాపట్ల చీరాలలోగ్గునొక దొంగల ప్రాసాదికొన్నిసగలకు కొలుపోయిరి. ఎరుకలగూడెము సామంతుడినది మొదలు బాపట్ల గ్రామవాసులకు పత్తెరుగు రాత్రియందు కంటినిండ నిదురలేదు. కెన్నెలరాత్రుల సంతతము దొంగతనము జరుగుచున్నది.

బాపట్లనున్న గ్రామములలో దొంగతనములు, కన్నములు చేతపూడియొద్ద స్థాపించబడిన యెరుకలగూడెము వలన జరుగుచున్నట్లు ఇచ్చటి జనులయొక్క నమ్మియె యున్నది. ఈ నమ్మికకు కారణములు లేకపోలేను. ఈ దొంగయెరుకగుంపు స్వభావమెట్టిది? వీరి పూర్వవృత్తి యెట్టిది? ప్రస్తుత స్థితి యెట్లున్నది? వీరి ప్రవర్తన చూరినదా? మారగలదా? ఎంత కాలమునకు మారవచ్చును? మార్పుచేయుటకు వలయుకార్య సాధనములేవి? ప్రస్తుతపు గూడెపు పద్ధతి క్రమమైనదేనా? కానివో ఏపద్ధతి నవలంబించి కలయినను ప్రశ్నలకు సమతరముల నాలాపించుకొని కాస్త్రమును నేర్పాటు చేసికొని పనిచేయవలసియున్నది. ఎంతకల గుంపులు కాస్త్రపరిచయము లేక గూడెములు గూడెములుగా కొన్ని దినము లొకపొటను పిక్కట మడియొకపొటను విచ్చలవిడిగా విరగించుచు గౌరవ మగు కృత్రిమ చార్యములచేత జీవించుచు కాయకవ్యపద విచ్చలేక సోమతితనముతో కాలయాపనము చేయుచు

రాష్ట్రమునందు భవిష్యత్తును కన్పింపజేయుచు నీవించు వాడై యున్నాడు. వీరచక్ర విడిచిన కన్పట దొంగతనములు ముందుగా పరిహరించుటకు సాధనముగా వాడుక పాత్రవై నొక కన్పటమును జాగ్రత్తగా వాడుచు వాండ్రు సంచారమును, సంవలనమును బహిరంగముగను, రహస్యముగను కనిపెట్టుచున్నారు. ఆరక్షక శాఖవారికి తెలియదు, కేసులు పట్టబడియున్నవి, ఎవరైనా వాండ్రు కొంతభయముతోనే సంచరింపుచున్నారు. వీరికి ప్రాంతస్వభావము స్వాభావికములే, వారాగ్ని దుర్వ్యక్తులు, అరకాలాధ్యక్షులులే యుండును. వీరి దుర్వ్యక్తిత్వమును, సామ్యమునుబట్టి బాగుపరచుకొని ప్రభుత్వమువారిను, పోలీసులకు భయమును ప్రయత్నములు చేయుచున్నాడు. కాని ప్రస్తుతపక్షముల క్రమమేరగా లేదని యును, ప్రస్తుతపురాణముల పక్షపాతిని ఈ దొంగగుంపులు బాగుపరచు కవకాళములేకపోగా, నెమ్మదిగా నుండు ప్రజలకును, సంఘమునకును విక్రీతి యపాయము నాటిల్లునటను నుదయించలేదు. మా సామ్యభవమువలన అట్లే చేపట్టవలసి వచ్చుచున్నది. దొంగల గుంపులు సాయుధులను శాధికారులను పోలీసులకు కట్టుటకు సాధ్యముకాక యుండగా నొకరినొకరు మిమ్మరింపను వారియధికారమునకు లొంగిపోవును బోధనలకును లొంగిపోవురా? కలిగి కేసులను ముగియు యా దొంగలగుంపుల చిత్తవ్యక్తులు, పది రూపాయల పీదముగ్గుల కై ప్రవేశబోధనల బోధనలన మారి యా దొంగలు దొంగయ్యెదరా? సర్వస్వ తిండవల్లు దురా? మంత్రములకు చింతలములుగానా? వీరకాలాధ్యక్షులమై కీరించున సామ్యమును ముగించుటలే గొలువైన మాటపోయి వారు ముగించుకొనరా? అట్లే సర్వభూముల నందఱులు సాయుధులై సర్వస్వముకాగా! పురుషులను వీరిని బాగుపరచుకొనుట వెళ్ళిపోయి దృఢముగా చేపట్టవచ్చును. ఈ గూఢముల సామ్యమువారి యధికారములను సయితము వీరి సంతతివారిని బాగు చేయవచ్చునని యీ కాని యాతరము వారి నుద్ధరించుట కేర్పరచునని కాదు. కావున గుంపులనుకడగతి మా గుర్రుల యును. చేతపూడి గూఢమును గూర్చి యిందుక విచారితము. ఈ గుంపులలో 80% మంది యున్నారని. వీరు చారాగ్నికములగు మందగపు పలుకలో వారిపోవీరును. వీరికి ప్రస్తుతము కల్పించినకార్యము భూమిసాగుచేయుట సేవ్యమునుచేయుట వీరికన్నదును తెలియదు. నూతనముగా నిర్వహించు ప్రవేశపెట్టబడినారు. వీరికి తలకొకకాటుగైదు ఎకరములభూమిని జూపిరి. వారందు వలన సేవాప్రమా పండింపకపోయిరి. వీరికి జీవనమెట్లుబడును చున్నది ఎవ్వరికి తెలియదు. వీరిని కాపుదలచేయునది యొక కై ప్రయత్నమే. ఈయంద్యోగి యా గూఢమునందఱులకు భయపడి చీరాల గ్రామముకైరెట్టు తెలియవచ్చుచున్నది. దొంగలనితి యొకవిధముగా వచ్చినది. పూర్వమువలె వీరు పోలీసువారికి భయపడకక్కరలేదు. వీరినిడిగెలు పూర్వము వలె పోలీసువారు సోపానముజాలరు. గూఢములతోజేరిన మరునాటినుండి వీరు దొంగలుకారు. వీరిని దొంగతనముచేసిన వారినిగా పక్షమానింప నక్కరలేదు. అందువలన వీరి చర్యలు నిరంతరములగుచున్నవి. కాబట్టి దుష్టవృత్తిలవారికి భయమును, సంపదలేకపోయినప్పుడెట్లు ప్రవర్తించుకో వేరగకెప్పు నక్కరలేదు. ఈ గూఢముల యధికారులకు తమగూఢములలోని వారు పోలీసుల చెప్పినతో నాగ్రహము గల్గును. తమ ప్రతిష్ఠను కళంకమునచ్చుటకు వారి కిష్టమండదు. అందుచేత కొన్ని సమయములందు సామ్యసాసనులలో సయితము నా రీదొంగలకు తర సామ్యులుగా వచ్చుట తటస్థించుచున్నది ఈగుంపులలో కొందరు సామ్యసాసనుల కిష్టంపబడిరి తెలియచున్నది. కాబట్టి యాయుధుల గూఢమునం గల 88% మంది దొంగయింకలను నాగ్రత్తగా కాపుకాచేయుటకు, జనోపద్రముగావుటకును దొంగతనమువారు రక్షకధటుల నొకయెడల, వైద్యులను వైద్యులు చేయుగాక.

మానీకలు:—రెండుసార్లు యీ విషయమై ముచ్చటించియున్నది. తమచర్య జరిగెట్లు కనుబడలేదు. జరుగుననుమానములేవు. వీరులలో ప్రస్తుతపు నమ్మకమువారు తెలివగు మగవారిని మోసము చేయుగలరు. ఇంద్రవర్ధనుండి చక్రవర్త సంతతులు తెలియని ఆమవారిని మోసముచేయుట వారికికలెక్కిపోయింది గాదు. వారి తత్వమును జూచినంతసేప వారు మోసముచేయనిభయము గొన్నిటినిపెట్టినప్పుడు, ప్రభుత్వము ఇట్టి మోసములనేకములు మా యూరనున్నవిగాని కాలవీత చారుగడ్డలతోనో అయిదుపలముల పచ్చిమిరపకాయలతోనో రెండుమానుల వంకాయలతోనో ఎంతటి తృప్తినినను తమింపబడును. అక్కర్లేమునుకొనకుదు. వీరై, అబద్ధమినియం సామానుల నమ్మవారు ఏను, ఎనిమిది రూపాయల విలువతో మోసముచేయగల ప్రాసుల నిర్బంధమునొక తత్వము. ప్రభుత్వ సత్వముల జూచుకు ఓర్పు (తెలివందగింపు) కనిగియుండుట తెలియని విషయములకు సాక్ష్యకరమై యున్నది. ఎట్లు సవరింపవలెనో తెలియవున్నది. అని యొక అనుభవశాలి నెప్పురినండి ప్రాయముచున్నాడు.

ఉపన్యాసములు.

ఆంధ్రవిద్యాభ్యాసము.
జాతీయ విభింకము.

నిన్న (9-2-15) సాయంత్రమున ఆంధ్రమున హాల్లో జరిగిన సంతానసభలో నీ విషయము చర్చింపబడినది. ఆంధ్రుడే విజుగా రక్షణముగ నుండిరి. చాలమంది విద్యార్థులు వచ్చియుండిరి. వారిలో 10 మందికి తక్కువగాకుండ సభయ పక్షముల వాదించిరి.
ప్రస్తుతమున హిందూదేశమునకు విద్యాభ్యాస పద్ధతి జాతీయతకు వివాదకరమా?
ఏ. యస్. రాజమంగళం చర్చకారంబిండిరి. వాక్యము ప్రస్తావించి మరవిషయములను బట్టిచూచిన భయకారణముగ పడదు. హిందూదేశ చరిత్రాభ్యాసమునందు ప్రత్యేక దీక్ష లేకుండలేదు దీనియందుగల లోపము తోచుచున్నది. అది లోపముగనునది అంగవిద్యాభ్యాసమున లభించు లాభములను దలంపినతో నియొక గొప్పభావముని యన వీలులేదని ఆయననుడిచిరి. సి. గోపాల మిశ్రుగా రీ నిధాంతమును ప్రార్థవత్తునుచేసిరి. సామ్యవాద్యములు వ్యాపించుటచే ప్రాంతవాద్యములు క్షయింపుటలేదని. ప్రస్తుత విధానము ననుసరించి దేశమున కంతటికి కేరళా వ్యవస్థ కవకాళము లేదు. దేశచరిత్రమున వేరెకభాగమునకును నాదరణము నొంది యున్నది అనునది తెలుసు. మరేమొకవిధముగ గూడ చూచిరి. లక్షలలోని ప్రజలలోను వేలముల నకలించి వేలములకు భావము గూర్చును వేలములకుభాగము ప్రస్తుతమున్న రీతినిన్న ఈదేశమున సామ్యమున మతమును జాతీయమును భావమును కల్పించునని శ్రీవాసనను వాయన ప్రక్షింపెను.
అభ్యుదయము దేవునుగాను చర్చకు ముగించుచుంటుల నుడిచిరి. జాతీయ విభింకమునను? ఇదివరకు హిందూదేశమునకు కలిగియున్న దొకటి ఇచ్చు విభింక మగుచున్నదా? ఇది రాజకీయ సందర్భము లేక హిందూదేశ క్షత్రి సంబంధమా? హిందూదేశీయక్షత్రి యాంగదేశక్షత్రి యందులీనమగు చున్నదా? ఇది రాజకీయ సంబంధముగ నేని ఆవిషయమునకేయుల జాతీయత యతిశయించుచున్నది గాని జీవించుటలేదు. లేక క్షత్రివాళన విషయముగనని ప్రతిపాదకుల యొకటి సామ్యమును వాగ్విమయము నెంత సాంప్రద నున్ననుగూడ నావిషయము చర్చనీయమే యగుచున్నది. జాతీయభావము గ్రహింపబడవలసి యున్నది. గ్రహణమనరాచామకేతువులు సూర్యచంద్రులను మ్రొకుటయునదియే జాతీయ భావముగనని ఆంగ్లవిద్యాభ్యాస మట్టి జాతీయతను సాశ్వతముచేయుచునే యున్నది. భారతజాతీయత యట్టిది కాదును నెవనైత్ర మాగ్రహణ క్షత్రి యననమగును. అట్టి యుత్తమ భావమును సామ్యక్షత్రివద్ద నశించేయకుండుట యవసరము. దానిని మరింతప్రబలింపజేయగ నుండవలెను. ప్రతి జాతిని మార్పు కలుగును. కలిగియున్నది. కలుగగలదు. కాని సామ్యక్షత్రిజాతీయందలి యుత్తమ విషయములను ప్రాంతోత్తమ విషయములను చేయుటగూడ మార్చేయైన నదివివాదకరము కానేరదు. ఇంగ్లాండుదేశమున ట్యూడరులపరిపాలనమున కాధలిత భావముల నశించునంతటి ప్రబలముగ మార్పుకలిగినది గాని జాతీయత పుట్టినదని ఆయన నుడిచిరి.

రాజధాని కళ్యాణాలా తాత్వికసభ.
తత్వవిచార భావము.

నిన్న (10-2-15) సాయంత్రమున గౌ. ఏ. జీ. కామ్రూగారి యధ్యక్షతక్రిందజరిగిన తాత్విక సంఘోషకముల సభలో తత్వవిచార భావమునుగూర్చి విశుబ్రహ్మణ్యభాగ్యం గారిటుల వచనమిందిరి.
నవీనకాళమున మానవసంఘమున కైహికవిషయములలో నధిక సుఖానుభూతిని భాగవరాయణతన ఇంద్రియానుభవా నందమును ప్రకృతికామ్రము లభికముగ కలుగజేయుచుండుట వలన తత్వవిచారము తలపునకు దూరమైనది. తత్వజ్ఞుడు నిరంతరమును నిర్ధారణమును సమాధానమునచ్చుట కవకాళములేని ప్రశ్నలను చర్చించుటలో తన కాలమును వృధ చేయుచుండును గాన నతడు నిరర్థకపడెను తలంచు వాడు కొందరు గలరు. ప్రకృతియందలిమిడి యున్న సుఖానుభూతి సేవాభూతములగు విషయములనన్నిటిని వెలికితీసి మానవసంఘమున విషయములభాగములగు నొనర్చుటకు ప్రకృత కామ్రము లభికపయోగకరములగు సున్నతముల నిర్మూలమె

యైనను సాంఘిక పరిణామములకు తత్వవిచారమును తత్వ విచార భావమును వేరువేరు విధముల చేయవలసిన సహకారముగూడ కొంత కనిపింపదు. ఏమియును మనము నుచుండును. ప్రపంచము, ప్రపంచస్వభావము, ప్రపంచోత్పత్తి, ప్రపంచ భవిష్యత్తునును వానికి తత్వకామ్రమునతో సంబంధము కలదు. మానవులకు గ్రాహ్యము కాకుండగనే నగరములందు మామ్రముగాక నిర్భలప్రపంచము నందంతలచుగూడ మానవు లెంత ప్ర ప్రపంచము గలిగి ప్రపంచోప యోగములగు నుండునట్లు చేయగలగు నని తత్వకామ్రము. మానవ జీవితముయొక్కయు తత్వసంపాద సంబంధితే తర వస్తుజాలము యొక్కయు నంత్యమును గ్రహించుటకు మనకు తత్వవిచారభావము సహకారముగనున్నది. శారీరక పదార్థములకు వలసే మానసిక పదార్థములగునాడ మనము విలువను గ్రహించవలయును. తాత్వికతత్వల పరిశోధనమును మనము సక్రమముగ సత్వా ననుతో నొకరికినేని ముగియును. సత్వానోత్పత్తికిని గూడ నాధితములు సమర్థములగును. జీవిత సంబంధములకు కలిగిన సమగ్రములను సుప్రమేయ చర్చించి గ్రహించగలగుటకలన ప్రపంచమునుగూర్చిన మన యావేషము సువిశాలమై భావమును జీవనము పరస్పరము గుణ్యములగు నుండుట కాధారమేర్పడును. మనము విమర్శించు పదార్థముయొక్క మహోన్నత తత్వమును మనము గుర్తించుటవలననే మనజీవితము అనన్యోన్యత ములగుచుండుటను మనము గురితంప గలుగుచుము. తత్వ విచార ప్రభోధనము క్షత్రి సాంఘికజీవనమున కమూల్యోపకారకమగును. నిష్కమతాతే భావనములకు సత్వమును నననము కాలి పోకుండునట్లు ప్రతివిషయమును వెల్లడివిధముల చర్చించు వారయగుచుము. ఈ మనోభావమే ఆచారభిమున క్షాయమునబడుచున్నది. ప్రభుజేదైవమనియును దైవభావమున ప్రభువును నేనించువారందరును ప్రభుత్వోభావమునకు ప్రాధాన్యమునగి స్వలాభములను పుట్టించు వలయుననియు జర్మను విద్యాపద్ధతి బోధించుచున్నది. అన్యోన్యతే ముత్యము యారోపుభండమున బరుగుచున్న మహానల్లగామమునకు. మూలకారణముని తలంపబడుచున్నది. తత్వజ్ఞులొక్కరికే ప్రపంచమును మహోద్దరక కారకముగూడ నయ్యెదరు. వారు సర్వవిషయములట్లు సర్వవిషయములగునాడ మామ్రము వలచించునట్లు చేయగలగుదురు గాన మనము తత్వజ్ఞులను ప్రార్థము చేయరాదు వారి తత్వ విచారములను నిరసించరాదు మనజీవనము త్తమముగ నున్నదా లేదాయని పరీక్షించుకొనుటకు మనకొక ప్రమాణముండవలయును. తత్వజ్ఞులతో భవజనననే మనమట్టి ప్రమాణమును తెలియగలగుదుమని ఆయన భావనమిందిరి.

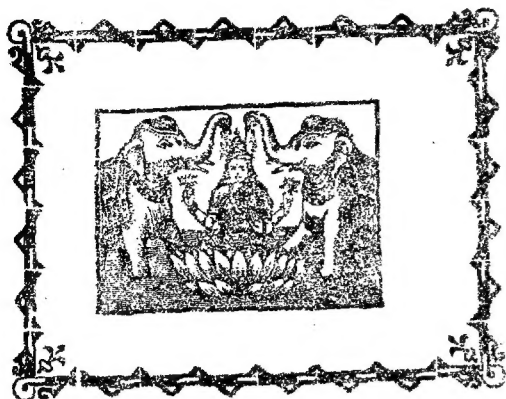
ప్రకృతి కామ్రభ్యాసము తత్వవిచారమున నశింపజేయునని సుబ్రహ్మణ్యయగారు నుడిచియుండిరి. వెళ్ళుతత్వజ్ఞులనుండి తత్వవిచారమే ప్రధానముగల హిందూదేశీయన నెట్టిదిగూడ నట్టి ఆభావము కలుగజాలను. ఇవాళరలోకములలో జీవజీవినగూర్చి బహుతరములగు తత్వ విచారముజరుగుచున్నది. కాన సామ్యత్వైహిక పరాయణతకు దృఢపడిత తత్వజ్ఞానమునకంతరాయమును గలిగించునంతటి సామ్యములేదు. శారీరకస్థితినుండి యున్నతత్వైహిక మానసము నుద్దీపింప చేయుటయే విద్యయొక్క యుత్తమపయోగము. అట్టిజీవిత క్షత్రి తత్వవిచారమునందుకలదు. ప్రాపంచికజీవనమున బడి కొట్టుకొనుచున్న జీవరాశిచేరిన సామ్యభావపులతగాక తత్వజ్ఞుడతన చుట్టునుజరుగుచున్న యైహికవిషయముల నన్నిటిని విశాలదృష్టితో చూడగలిగియుండును. అట్టిమనోభావమును తత్వవిచారమే కలిగింపగలదు. ఆంగ్లదేశీయభావములని జేతునుడిచిన యైహికవిషయముల యందు మగ్నముగాకుండ నుండునట్లు మానసము నుద్దీపింపజేయుటకు సహాయపడదగినది తత్వభావమే ఏకైకమగరవాసులు సాక్షాదీనుగుర్చించువును పరీక్షింపని జీవవిధానమనబగ్నము కాదు. కాన సేతుచేసిన రితినినేను చేయవలసిన వాడనై తిని యాతడునుడికెడు. తత్వజ్ఞుడు రాజనీతిజ్ఞుడు కాగలడు తత్వజ్ఞుడగు మార్గే ప్రభువు హిందూదేశీయత్రియై పరిపాలింప గలిగెను. కాన తత్వజ్ఞుడే హిందూభాగ్యైహిక విషయములనన్నిటిని గూడ నిర్వహింప సమర్థుడు. తత్వపరిశోధనమున ద్వితీయ ప్రతిభవార్జింపగలడు. రాష్ట్రముల నేలగలవిషయము సావగలదు ప్రపంచమును సదుపగలడని అభ్యుదయము నుడిచిరి.

హిందూ వివాహ భావము
రజస్వల వివాహభావమున కనుకూలముగా సాలమాటు నేలములలోను ప్రతిహులముగా తిరుపతి లెజవాడలలోను బహిరంగపథమునగలనవిత్తిర్యాసములకు గీతగిరింపడెను.

ప్రకటన.

శ్రీశక్తికము మహాశివరాత్రి యగుటచేత మాపత్రిక ప్రకటింప బడుటలేదు.

పత్రికాధిపతి.

ఆంధ్రపత్రిక

1915 వ సం॥ ఫిబ్రవరి నెల 11వ తేది

గురువారము.

క్రిమినెలు సెటలుమెంటులు.

మావిలేఖకు లోకరు పైవిషయమును గురించి వ్రాసిన వ్యాసములను మొన్నటి సంచి కలలోను, నేడును ప్రకటించితిమి. బాపట్ల మూలపాలెం, జమ్మలపాలెం, కంకటపాలెం, మురు కొండపాడు, బేతపూడి, కత్తపాలెం, పేరాల, చీరాలమున్నగు గ్రామముల ప్రజలు మనరాజధాని ప్రభుత్వమువారికి నొక మనవికూడ పంపుకొని యున్నారు. ఈమనవి పంపుటకు కలిగిన కారణములు వివరింపవలసి యున్నాము. ఇటీవల ప్రభుత్వమువారు దొంగ గుంపులను ఊరక కారాగారములకు పంపుటచే నంతఫలము కానరాలేదనుటను గ్రహించి వారికి కేసు కృపింపించివారివిడదలకు విద్యాబుద్ధులు అలవడుటకు తగిన చర్య చేసినయెడల దొంగతనములే తగ్గవచ్చునని యెంచిరి. ఆకారణముచేత దొంగగుంపులవారికి విడుదలైనను భూవనతి కొంత ఏర్పరుచుటకును వారిని బాగు పరచుటకును పూనుకొనిన వారికి ప్రభుత్వమువారు లోబ్బడ నియ్యకొనిరి. అందువలన నన్నిటియందును వలె నుత్సాహముతో మొదట బయలుదేరినవారు పాదిరిసంఘములవారు. ముఖ్యముగా రక్షక సంఘమువారు. పని ప్రారంభించి ఇతర స్థానములలో కూడ బేతపూడిలో నొక సెటలుమెంటు అనగా ఆధినివేతము స్థాపించిరి. అందులో 600 ఎకరలవారు వచ్చిచేరిరి. వీరియందరను కనిపెట్టి యుండువారు పాదిరిలేచే నియమితులైన చిన్నపాదిరిలు. క్రైస్తవమత గురువుల యాదరణతో నున్నంతమాత్రము చేత దొంగకు దొంగబుద్ధి పోదు. బహుకాలముగా దొంగబుద్ధి కలవారై అనే మావృత్తియని చెప్పుకొనుచు కాయకష్టము చేయక బ్రవీణినవారు ఒక్కరోజున మొదలువంచి పనిచేయుదురని తలంచుటయు సాహసమే. అందుచేత తగిన పైతనిఖితేక వీరు సంఘముగా జేరినప్పుడు చుట్టుప్రక్కలనుండ ప్రజకు జడపు గలిగించి తమప్రాతపద్ధతులను వడలక భయము కలిగింతురనుటకు సంజేహములేదు. అట్లు కష్టనష్టముల కలిగించినా రని మాయెదుట నుండు మనవి అనేకవిధముల మొఱవెట్టుచున్నది. కావుననే మనవి పంపుకొనుచుండు గ్రామముల ప్రజలు తగిన జాగ్రత్త తీసికొనవలసినదని యుద్ఘోషించుచున్నారు. ఒక్క యధినివేతపు కథయే యిట్లుండగా బాపట్లలోని థామసుగారు మరియొక యధినివేతమును తమయధికారము క్రింద తమ

చచ్చి పంచాయితీలోబడి ఆపరి సరముననే నేర్పరుప నిశ్చయించి ప్రభుత్వమువారి యనుమతిని జడసినారట. మనవిదారులు ఈయధినివేతము నునుజరాడకయు ప్రభుత్వమువారు చేసిన యుత్తరువు పునర్విమర్శింప బడవలసినదనియు కోరుచున్నారు. మనవిలో కొంతమారము థామసుగారిని గురించినచచ్చు చేయబడి యున్నది. ఆవిషయమున దూరస్థులగు మేమేమియు చెప్పజాలము కాని మనవిదారులు పేర్కొను కారణములుమాత్రము విక్లిల్లి న్యాయబద్ధములను కాన్పించుచున్నవి. దొంగతనము కేవలముగాగల ఎరుకల యానాదలా ప్రాంతమునకు జేరినవారుగారు. లేనిబరువు నెవ్వరును దెచ్చిపెట్టకోనొల్లరు. ఎక్కడివారియియో యేర్పాటులోనర్పడనుట మరియొక విధామున కుదురనిచో చేయతగినదేగాని అనవసరముగా నిర్బంధింప వలసినవిషయముగాదు. రెండవకారణమును సమజసమే. ఆప్రాంతముల నిదివరకే యొకయధినివేత మున్నది. దానినికొన్ని టకు సరియైనబంధన లేర్పడుటలేదు. జాతీయన నిపుటికే ప్రజలయందు సంయోగమొకరించుకొని ప్పడి. ఆప్రయోగము ఫలవంతమయి కనపించిన యెడల మరియొక యధినివేతమును నెలకొల్పుట న్యాయమగునకాని ఇతరవిధమున కాదు. పోనిండు. క్రొత్త యధినివేతమునకు తగిన కట్టుబాట్లు వున్నవిన్నారా యనిన సవియును తలపెట్టుటలేదు. మరల నొకపాదిరి యాజమాన్యముక్రింద చిన్ననా కరులు శక్తివిహీనులు పందలకొలది దొంగగుంపును అడవులో నుంచువారట. అన్ని కారణముల కంటె మూడవకారణము ముఖ్యముగా గమనింప దగింపి. క్రొత్త యధినివేతమునకు వై థామసుగారు నిర్ణయించుకొని యుండు అడవిభూమిని ఇదివరకు పార్లెట్టు డిపార్టుమెంటు వారు వేలము పోతు పెట్టబోగా పరిసర భూములకు గడ్డిగడల కాధారమే లేకపోవునని ఆందోళన జరిగినది. ఆవేలమువారు రద్దుచేయబడినవి, పశువులకు మేతకు తగిన గ్రామపరిసర భూములు లేకుండుటయే డెల్టా గ్రామములలోని గొప్పకొరత. బాపట్లవద్దనున్న కొన్నిసూడ పోగొట్టుకొనుటకు ప్రజలను సమృద్ధింప చేయుచూచుట న్యాయమైనట్టి గాని, వివేకమగు నట్టికాని కార్యము కాకాలదు. ఆప్రక్కననుండు బాపట్లభూముల విషయమైకూడ నచ్చటి వీధితెంత ఆశక్తులయి యున్నారో మనవియే తెల్ల మొర్పుచున్నది ఇన్ని కారణములనుబట్టి మరియొక యధినివేతమును బాపట్ల ప్రాంతములో నెలకొల్పించుట న్యాయముకాదని నిష్పర్కగా చెప్పగలము. విషయము లాలోచించినయెడల, ప్రభుత్వమువారుచు మాతీర్మానమునకే వత్తురని నమ్ముచున్నాము. మేముగాని బాపట్లత్యాది గ్రామముల నుండి మనవిసంపుకొని యుండుప్రజలుగాని దొంగ గుంపుల కిధినివేతము లేర్పరుపరాదని కాని వారిని బాగుపరచరాదని కాని యనువారము కాము. మాయభిప్రాయమున పాదిరిలు చేయు ప్రయత్నములు ప్రశంసనీయములు. వారియద్దేశములను నుదాత్తములు కావచ్చును. వారవలె హైందవులలోని హిందూ మహమ్మదీయులు ఈవిషయమున ధనిచేయవలసి యున్నారనుట మేమిది మరికొనూదించియే యున్నాము. కాని ఏపాదిరిలకో ఏ అనధికారసంఘములకో దొంగ గుంపులను బిచ్చి కట్టితిమి. మాచేతనైన సాయముచేతు మని ప్రభుత్వము వారు మిన్నకుండుటకు వీలులేదు. దొంగగుంపు లొక్కరోజున సాత్తివకగొట్టులు గా జాలరు. ఒక్కజైలు గీతముగాని ఒక్కవేదగీతముగాని ఒక్కకొరను గీతముగాని దొంగయెరు కలవాని దౌర్భ్యమును బాగుపరచి సుగుణము

నకు కరగింపజాలదు. ఇదియంతయు సంభవమగు ననుట యాదృశమేకాని ఆయాదృశాత్తరీ కాలము కట్టకమానదు. మాచేతన నాంగ్లవిద్యభ్యసించి నాంగ్లపద్ధతుల నవలంబించి అన్నివ్యాపారమున నాంగ్లవాగధమున నాంగ్లము మించి భారతపుత్రులు ఆంగ్ల పూర్వ స్వవేశాల నాపద్ధతికి అట్లులు కారనువాదముండ దొంగయెరుకలవానిలో వెంటనే మార్పుగలుగుననుట సంభావ్యముకాదు. కావున ప్రభుత్వమువారు తమబరువు తగ్గినదనుకొనక అనధికార సంఘములును మతగురువులును దొంగగుంపులను మానసికముగా బాగుపరచ ప్రయత్నించుచుండ తాము పరిసరజనములమేలు నరయచు దొంగ గుంపుల యధినివేతములవలన ననధములు గాకుండ కాపాడవలసియుండును. ఇది యాలోచించి బేతపూడియధినివేత భయమును బాపుటకు తగిన ఏర్పాటు లొనర్తురనియు రెండవ యధినివేతము వంతదగ్గరలో శాంతవంతులగు ప్రజల కననుకూలములగు రీతిని స్థాపింపకుండు రనియు నమ్ముచున్నాము.

కడచిన శాసననిర్మాణ సభయందు విమర్శకునబ్బిన విషయములను గురించి వ్రాయుచునొక చోట కా. ఎ. ఎస్. కృష్ణారావుగారు అనేకవిషయములకు సంబంధించిన లెక్కల నడిగిరినియు ఆలెక్కలు ప్రకటిత మయినప్పుడు పయోగకారులుగానుండు ననియు ప్రాసీతిమి. మనరాజధానిలో మన ప్రభుత్వమువారు ముందునకు నేర్పరచ నెంచియుండు క్రొత్తసిటివత్తుల నిర్మాణమునకు సంబంధించిన దా లెక్కలలో నొకటికలదు. దానివనుసరించి యాలోచన లోనుండు ముఖ్యతమ నిర్మాణములు మనయాంధ్ర జేశములోనివిగానే యున్నవి. నెల్లూరు జిల్లాలో బాగేరుప్రోజెక్టు సం గ్రహితులము ప్రోజెక్టును కట్టె. వీరికె. 111.74 లక్షల రూపాయలు పట్టనని మదిపు వేయబడి యున్నది. మొదటిదానివలన ఆత్మకూరు వాసిలి తాలూకాలు లాభముండనని తెలియుచున్నది. రెండవ దానివలన కుమ్మి 50,000 ఎకరములకు నీరుపారునని మొదట ఎన్నబడెనుగాని మరలతనికే కైని యోగింప నేర్పరుపబడినది. కర్నూలు జిల్లాలో మూడు ప్రోజెక్టులుకలవు వీరికి 71.5 లక్షలు సెలవగునట. కర్నూలు కడకాలునను నిప్పటికంటె వెడల్పు చేయుటకును మిట్టకొండల వద్దనుండి నీరి మెల్లకాలువను క్రొత్తగా త్రవ్వటకును 46,000 ఎకరముల మొదటికారునకును 15,000 ఎకరముల రెండవకారునకును నీరు సప్త చేయుటకు నిర్ణయించుకొని వారట! తిప్పాయ పాళెము ప్రోజెక్టుననది రెండవది లక్షరూపాయలకు నదికలదు. దానివలన 2,000 ఎకరములు బాగుపడగలవు. మరియొకటి వరదాయపాలెము ప్రాజెక్టు. మౌమకాలపు పనిగా నెన్నబడినదై యున్నది. వీనియన్నిటి కేషయమునను పరిశోధనలు ముగిసినవి. పనిప్రారంభ మగుటే కొడువ. గోదావరి కృష్ణ జిల్లాలలో కోరింగ పోలవరము ప్రాజెక్టులును, కడప జిల్లాలో ఈతోడు పాపట్టి ప్రోజెక్టులును గుంటూరు జిల్లాలో పులికొండ, గుండ్లకన్ను, అల్లెరు ప్రోజెక్టులును, అనంతపురమున పెన్నేరు ప్రోజెక్టును, నెల్లూరున వైడేరుప్రోజెక్టును, విచారణలోనున్నవి. ఇందులో కోరింగ పోలవరం ప్రోజెక్టును ఈతోడు ప్రోజెక్టును వైడేరు ప్రోజెక్టును గురించిన పరిశోధనములు ముగియనైన ముగిసినవి; ముగియున్గితిలో నైననున్నవి. స్థానులు మున్నగునవి సిద్ధముకావలసి యున్నవనుట. తక్కిన ప్రోజెక్టుల విషయమునకొన్ని

బిరోపా మహాసంగ్రామము.

ఇంగ్లండు

తలసజ్జముల జెండాను ఉపయోగించవచ్చును.

లండను ఫిబ్రవరి 8:—ఇంగ్లండు దేశముయొక్క విదేశ వ్యవహారములను బాధ్యత వహించు యాక్రింది విషయమును ప్రకటించిరి:— యుద్ధసమయములో కొన్ని నియమములకు లోబడి తలసజ్జముల రాజ్యపతాకమును స్త్రీలు ఉపయోగించుట ఆచారమైనది. శత్రువాని బానిసండి తప్పించు కొనుటకు ఏదేశపు పాత యెండాను ఇంగ్లండు రాజ్యపతాకమును కట్టుకొనుట వ్యాయము చాలకాలము నుండి బ్రిటిషువారు మెంటు నమ్ముచున్నది. దీనివలన అంతర్జాతీయ ధర్మములకు భంగములేకపాగా, అట్లుచేయవలసినది 1895 సంవత్సరములో నిర్మించిన “బ్రిటిషువారి పాతాళ” కానూను లోని 89వ క్షేత్రము ఆంగికరించుచున్నది. ఇదిగాక 1914 సం లో “బ్రిటిషువారి పాతాళము వారు యితరదేశములలో నున్న తమ రాయబారులకు పంపిన శత్రువులనుండి వ్యాజ్యమునియే తెలిపిరి. ఇతరదేశముల వర్తకశాఖలు శత్రువుల బానిసండి తప్పించుకొనుటకు బ్రిటిషువారి పాతాళమును కట్టుకొనుటకు మనము యిదివరకు యెన్నడైనా ఆదేశము చేసియుండునందున, ఒకదేశ బ్రిటిషువారి శత్రువులనుండి తప్పించు కొనుటకు తలసజ్జముల పతాకమును కట్టుకొనవలసి అని అంతర్జాతీయ ధర్మమునకు విరుద్ధముకాదని నమ్ముచున్నాము.

యుద్ధముచేయుచున్న దేశములు.

అంతర్జాతీయధర్మమును గణనీయిని మానవధర్మమును, అనుసరించి యుద్ధముచేయుచున్న దేశములు వర్తకశాఖలను పట్టుకొనుటకు పూర్వము ఆనాటి యెక్కడికెక్కడున్నావో! ఎందుకువచ్చుచున్నావో? దానిలో సుదకు ఏమిటో? మొదలగు విషయములను కనుగొనవలెను. వైద్యములను, నిర్దక్షముచేసి వర్తకశాఖలను ధ్వంసముచేయుటకు జర్మనీకి ఏమివాత్సలగుదు? అట్లుచేయుట ఓడకొంతనము గాక మరియేమగును?

బ్రిటిషువారియిన లండను వైరిప్రభువు.

లండను ఫిబ్రవరి 9:—బ్రిటిషువారియిన, లండను వైరి ప్రభువుగాని పొగడుచు శత్రువులసభలోనిదపక్షముల నాయకులను, ఉపసవించిరి.

బ్రిటిషువారిల పరాక్రమము

లండను ఫిబ్రవరి 8:—కామన్సు పార్లమెంటు లాంగు గారు బ్రిటిషువారిల పరాక్రమమును పొగడ్చిరి.

టనింగను నుపక్రమ పరిశోధనలు జరుగుచున్నవి. ఒక్క పాపాన్ని ప్రోత్సహించిరమాత్ర మంత తృప్తికరము గా లేదు. ఎట్లైనను పైవిషయములను బట్టిచూడగా మనప్రభుత్వమువారు ఎక్కువగా ప్రోత్సహించుచున్న పట్టుకొనినట్లే కానవచ్చుచున్నది. ఇందులో కొన్ని ప్రోత్సహించుచు మానవదులు బహుకాలముగా వినుచు వచ్చుచునే యుండుట స్పరింపగలదు. స్థానికప్రభుత్వము వారెన్ని ప్రోత్సహించు నిధముచేసినను ఇండియా ప్రభుత్వమువారు నీటివసతుల కెక్కువద్రవ్యమును వ్యయపెట్టి నేర్పరచు కొనునరకును పనిపాగబాలదు. మనరాజధానిలోని ప్రోత్సహించు దామాషాకర్లు 48 కోట్లు. ఈ మొత్తము కడపటి ఇండియా బడ్జెట్లో నీటి వసతులకని ప్రత్యేకించి పెట్టిన ద్రవ్యమునకు మూడింతలగుచున్నది. అన్ని రాజధానుల అగ్రసరములనుకనిపెట్టునెడల మన ఇండియా ప్రభుత్వమువారి బడ్జెట్టు అంతెలు ఏమూల కొనుగవలసి నచ్చునో? దా? కావున మనకు కర్తవ్యము ఇండియా ప్రభుత్వమువారిచేత నీటివసతులకునిప్పటికంటె నెంతయో యెక్కువ యిప్పించుకొనుట కావలయును. శైల్వేబరువు తగ్గించుట నీటివసతులకు నిష్పేధక్రియార్థములను నీ రెండు ముఖ్యవాక్యములు అన్ని కాంగమున మన ముద్దేశించి మొర పెట్టుకొనవలసియున్నాము. ఇండియా శాసన నిర్మాణసభలోని మాప్రతినిధు లీవిషయమును గమనింతురు గాక.

కెనరల్ బోతాగారు.

కెనరల్ బోతాగారు ఇంగ్లండు:— మన గవర్నమెంటుకు ప్రతిగానుండు పార్టీ వారు మన పూర్వము సాహాయ్యము చేయుదురు. ఈ సమయములో బ్రిటిషువారి ముఖ్యమంత్రి యగు జెనరల్ బోతాగారు మన సాహాయ్యము ప్రశంసనీయము. బోతాగారి బుజుమును నమస్కరించి తిరుగుకొనబాలము. వారికిగల ప్రజాహిత్యార్థ వారిని సేవాధిపత్యము వహింతుడని భరికొల్పినది. వారికి ఆఫ్రికాయందలి వైర్యములను జరుగుచున్న యుద్ధములోకూడ జయము కలుగుట నిజము.

ఒక స్త్రీమరుకు నష్టము!

లండను ఫిబ్రవరి 8:—“హెడ్లీ” అను వాతకు సముద్రములోనిది యేమిటో? తల్లి పట్టి భాగమునకు నష్టము కలిగినది. కాడెన్సాకా నిర్మాణములలో దీని నిప్పుడు మరమ్మత్తు చేయుచున్నార. అని “డెయిలీ టెలిగ్రాఫ్” పత్రిక వార్తానుచున్నది.

హిందూ దేశ వర్తకము

వారికి సాహాయ్యము.

లండను ఫిబ్రవరి 9:—హిందూదేశపు వర్తకమును గురించి కామన్సుపభాగ జేసిన ప్రశ్నకు జవాబుగా ఇండియా ప్రెమియర్ లెబరరారు ఈ క్రింది విషయమును ప్రకటించిరి:—

ప్రెసిడెన్సీ బాంకులకు

ప్రెసిడెన్సీ బాంకులకు అప్పులయ్యుటకు ఇండియా గవర్నమెంటు సిద్ధముగా నున్నది. ఈ బాంకులకు యితరలకు అప్పు యియ్యవచ్చును. వారు పరిశ్రమలను ఆభివృద్ధి చేయు వారికి అప్పు యియ్యవచ్చును.

బాంకు పరిపాలన

క్రాస్నాలో క్రిమియా, సివిల్ పరిపాలన యథావిధిగా జరుగుటకు తాత్కాలికమైన యెర్నాట్టు జరిగినది.

హిందూదేశపు వైనికులు- వారి ఆస్తి

యుద్ధమునకు వెళ్లిన హిందూదేశపు వైనికుల ఆస్తికి అప్పులవారివలన మోసము రాకుండచేయుటకు ఇండియాగౌర తనమువారి రాజధాని వారతములతో ఆలోచించుచున్నారు.

వైనికోద్యోగుల కుటుంబములు.

హిందూదేశమునండి యుద్ధధూమికి వెళ్లిన ఇంగ్లీషు వైనికోద్యోగుల కుటుంబములు ఇంగ్లండుకు వెళ్లుటకు దొరతనము వారు స్త్రీమరుకులను సాహాయ్యముచేయుదురు.

పార్లమెంటు మెంబరు

లండను ఫిబ్రవరి 8:—విలియం రెడ్ మును అనుపార్లమెంటు మెంబరు విప్లండులో చేయుద్ధముచేసినదని దొరతనమువారికి తెలిపెను.

నైమూరు శ్రమభువుగాని మరణము.

లండను ఫిబ్రవరి 10:—జెనరల్ బోతాగారు విలియం నైమూరు గారు చనిపోయిరి. వీరు నాకా యుద్ధతంత్రమునందు ప్రసిద్ధులు.

నైస్యములను సమకూర్చుచున్నారు.

సంకృష్టికరముగ నుండుట.

థిల్లి ఫిబ్రవరి 10:—నైస్యసంబంధముగ నంచనాలను ప్రతిపాదించుచు తెనెంటుగా రిట్టు నుడివిరి. మొత్తముమీద యసంతృప్తి కనకాశములేదు. పునావండలలో నొకడు నైస్యమున తేరునపు దత్తాత్రేయను పనిచేయుటకు సిద్ధముగనుండు నట్లు కార్మికసంఘమువారు యదమున కర్షణుకాని పురస్కారము సమకూర్చి ప్రభుత్వమువారికి ఉపదేశనని నేను వారిని కోరుచున్నాను. పురస్కారమునకు స్త్రీలపనియే యవసరమని తోచు వ్యాపారములలో పురస్కారము నొగించి స్త్రీలనే నియమించవలయును.

ఆంగ్ల విమానములు.

ఆంగ్ల విమానములు పనితనమున పరాసు జర్మనుల విమానములకు మించియున్నవి. కాన వానికన్న రెట్టింపుకాలము మునుపటి. ఆంగ్ల విమానము జర్మనువైమానికులకన్న శ్రేష్ఠత కలిగియున్నది.

కామన్సుపభా.

బార్ల రాబర్టుగారు.

లండను ఫిబ్రవరి 10:—కామన్సుపభాగ బార్ల రాబర్టు గారు కూలీలపార్టీ పక్షమున యుద్ధమున యుద్ధములను నిలిచిపోయిన పరిశ్రమలను తిరిగి పనిగించుటకు యుద్ధపు ఆఫీసువారికి వర్తకసంఘముల సహాయముచేయు సిద్ధముగనున్నవి. అనేక సంవత్సరములలో వర్తకసంఘముల నియమములు ధర్మములు పాటించబడలేదు. ఇకను వర్తకసంఘములలోని సభ్యులు శక్తివంతమైన సహాయముచేయుటకు సిద్ధముగనున్నాడు.

ప్రాము.

ప్రెసిడెన్సీ వర్తకము

హ్యూసు ఫిబ్రవరి 10:—వర్తకముచేయుచు తెలియలేదు. ప్రాసెసు వైర్యముల బట్టి వారి మందుగనిని ఒకదానిని కార్మికివేసితిమి.

హ్యూసు ఫిబ్రవరి 10:—కొంతకాలముగా ఫిరంగుల యుద్ధము జరిగినది. మానకు వెళ్లినట్లు ఈ కామన్సుపభాగమున మానదాతులను శత్రువులకాల్పించుటకు కొద్దిగ పోరాటము జరిగినది. హ్యూసుబోయసు నుండి మన వైనికులు శత్రువులకు వెనుకకు తరిమివేసిరి.

హిందూ దేశపు సేనలు

ఉర్దూ, హిందీ, సమయము

లండను ఫిబ్రవరి 10:—హిందూదేశపు సేనలలో నున్నట్టియు, ఇంగ్లండు ఆసుపత్రిలలో నున్నట్టి హిందూదేశపు వైనికులు ఉర్దూ, హిందీ వాక్యపత్రికలను సప్లయ చేయుటకు యెర్నాట్టు జరుగుచున్నది.

వైద్య ఇసుకతిన్నె పట్టుబడుట.

లండను ఫిబ్రవరి 9:—ప్రాస్సుకేయన పోరాడుచున్న అల్బీయాసేన ఆస్టెండువద్దనున్న వెద్ద యిసుకతిన్నెను పట్టుకొనుటకుగూర్చి చిక్రమగుపంగరులు తెలియుచున్నవి. ఈతిన్నెవై జర్మనీవా కందకములనుండి త్రవ్వించువలెనంద ఉక్కుతిగలను చుట్టుకట్టి ఆకంఠములు పట్టువులకు అభేద్యములని తలచిరి. ఒకనాటిఉదయము రిక్తకన్నగొట్టుములు యీ కందకముల వరుసకుండ వెళ్లి పల్లె జర్మనుల వీనిని పట్టుకొనిరి. మరునాడు చీకటిపడినతరువాత మరొక గొట్టుములు ఆకందకపు వరుసల మధ్య గ పోవుచుండెను. గొట్టుముల మీద ఎవరును ఉన్నట్లు ఆ గ పడ లేదు. జర్మనులు వీనిని పట్టుకొనవలెనని ప్రయత్నించిరి. ఇంతలో గొట్టుముల ఎవరో విలిచిరి. అని అతివేగమున పరుగెత్తినది. ఈసమయమున గొట్టుముల పట్టుటకు అంటుకొని యున్న 24 గురు ఆర్మీరియను వైనికులు పరుగెత్తుకొనవచ్చి జర్మకు కందకములవై పడిరి. వెంటనే ఫ్రెంచివారి సేన వీరిసాహాయ్యమునకువచ్చినది. వెద్దదిబ్బ స్వల్పకాలములో కొద్దికాలముతో ఫ్రెంచివారి వశమైనది.

జర్మనులపరాజయము.

లండను ఫిబ్రవరి 9 — ప్రధానశిబిరముననున్న ప్రత్యేక వైద్యశాలకు డిటుల వ్రాయుచున్నాడు. కెయించియుద్ధమైన పిమ్మట జర్మకు చీకాకుగ పారిపోయినట్లు వారు యుద్ధరంగమున వదిలిపోయిన ఆయుధములను పదార్థములను నూచించుచున్నవి. వీరిలోనున్న వాయునిమానాగారము వైని. మావైమానికులు బుధవారమునాడు పదిబాంబులు వేసిరి. అవి యన్నియును గూడ సఫలములైనవని నమ్ముచుచున్నది.

ఆర్మెంటియకుడీ బాధాగమున జర్మనులు గురువారమునాడు సాయంకాలము ఫిరంగులను కార్మిక పిమ్మట వారు మాకందకములవై దండయాత్రను నూచించు వ్యోమిని పరిపి మమ్ము దలపడినట్టిరి. ఇది మేము తుపాకుల సహాయమున వారిని వెంటనే నిరోధించితిమి.

జర్మనుల విమానములు చాల చురుకుగా సంచరించుచుండెను గాని మావిమానములకు తప్పించుకొనిపోవుచుండెను. ఒక ఆంగ్ల వైమానికుడు తొలగిపోవుచున్న రెండు శత్రు విమానములను వెంటదగిలి వానివెలులైన యాపుమాపరితనని వానివై నగ్నిగోళములను వేసి 100 బారులువదలెనను వార్త వలననే ఆంగ్ల విమానముల యాధికృతినిదితిముకాగలదు.

ఇటీవల శిశోవృత్తినియమహులముగ నుండుటచే చలి తగ్గుటచే, ఫిరంగిదళములు బాగుగాపనిచేయగలిగినవి.

జర్మనులంద వైస్యములలో కొన్ని వైస్యములలోని వైనికులు 8 వారములు మాత్రమే యాయుర్యేద్య సభ్యునించిన

కలకత్తా ఫిబ్రవరి 10:—ఆమెరకానండి కలకత్తా క్రిటీ
వల నీవార్తవచ్చినది:—మనము మానవసంహా ఆమెరకా
వేతపువోల్లధర మూడు పిల్లలకులకి పెన్షన్లను లగ్న పోయి
నది. ఇంగ్లీషు వర్తకులు ఆమెరకాబ్యాంకులలో నుంచుకొనిన
డబ్బును ఆననర ము క మ్మట కల న వి తే మ ము గ
త్రి ప్త కొ ని డి. ఆ న ను య ము లో కూ ర
డాబరుధర యిశే యున్నది. కాని ఇప్పుడు మామూలుస్థితికి
వచ్చినది.

సమస్య

లండను ఫిబ్రవరి 9:—మ్యూర్యాగ్ నైనిటలు సమస్య కట్టుట వలన దీనియ నాకా ప్రయోజన మానిపోయినది.

చీనా.

చీనాపింగాణ సామాను

లండను ఫిబ్రవరి 11:—చీనా పింగాణ సామాను 9 లక్షల పానులకు దూకెట్ బ్రదర్స్ అనుకంపెనీవారు కొనిరి.

జర్మనీ

అంగ్లేయ నాకా దళాధిపత్యము.

జర్మను అడ్మిరలు చెప్పిన సంగతులు.

అంగ్లేయాను ఫిబ్రవరి 9:—కీల్ విశ్వవిద్యాలయము నందు అడ్మిరలు, కోయిల్యు గారు పర్యవేక్షించుచు, అంగ్లేయుల యుద్ధకళాపరిజ్ఞానము జర్మనీవారియదనాకంపెనీ నాలుగు రెట్లు అధికముగనున్నవనియు, తమకున్న నాకాదళాధిపత్యమువలన అంగ్లేయులు సందిగ్ధతకు లును విధించదలచినారనియు, జర్మను నాకలు చొచ్చుకొని అంగ్లేయనాకాదళమువలన పడి యుద్ధము చేసినయెడల విజయమో లేక వినాశకమో కలగగలదనియు, నందుచే జర్మను నాకాదళము చాలా భాగము నుండవలయు ననియు, ఒకవేళ కొన్ని నాకలు ధ్వంసము చేయబడినయెడల, వానిని యుద్ధము జరుగుచున్న కాలములో భర్తీచేయుటకు కీలుండవలయు, జర్మనుతీరమున రక్షించుటకు జర్మను నాకలను వినియోగించవలయుననియు, ఇట్లు జర్మనీయెడల, అంగ్లేయులు జర్మనుతీరమున నుద్దేశము మొదలు, మెమెలు వరకును ప్రయత్నించి అంగ్లేయ నైనిటలను దింపుదురనియు, నెలవిచ్చిరి.

సముద్రమార్గములను అరికట్టు ఉత్తరువు

తటస్థ దేశములపై నేరముమాపుట.

లండను ఫిబ్రవరి 9:—సముద్ర మార్గములను అరికట్టుటకు జర్మనీవారు చేసిన ఉత్తరువులకు ఈ క్రింది విషయము లున్నవి:—ఇంగ్లీషువారు తమయుద్ధనావలతో మనయుద్ధనావలను ధ్వంసము చేయవలయునని గాక, జర్మనీకి ఆహారపదార్థములను దిగుమతి కాకుండచేసి, జర్మనీదేశములోని జనుల సందరిని ఉపవాసములకు లోనుచేసి నాశము చేయవలెనని కూడ ఆలోచించుచున్నారు. తటస్థదేశములు ఇంగ్లండు చేయుచున్న చర్యలకు తలయూచుటయే గాక, తమ దేశములగుండ పశ్చిపులను జర్మనీకి పంపరాదని కూడా ఉత్తరువుల విచ్చిరి. యుద్ధమున సాధ్యమైనంత త్వరలో పూర్తిచేయుట తటస్థదేశములకు తేమము కదా! కాబట్టి తటస్థదేశములు సముద్రము నందలి యుద్ధరంగము నుండి తమనావలను తీసివేయుటకు వారికి కావలసినంత స్వేచ్ఛ యియ్యడమైనది.

దచ్చిపత్రికాభిప్రాయము.

తటస్థదేశములు యుద్ధము ఆగునట్లు చేసి శాంతినిస్థాపించుటకు క్షేత్రంపడలేకపోయేవలెనగుటకు ఉత్తరువుగర్హము. ఇదిగాక దేశాధిపతుల యింకొక అర్హము చెప్పవచ్చును, ఏమనగా; హేలండుకూడ యుద్ధములో దిగుకాలము ఆసన్నమైన దని ఈ అర్హమును “హెల్ వాక్” అను హేలండుపత్రిక వ్రాసినది.

దచ్చిస్తీమర్లు ప్రయాణముచేయును.

జర్మనీవారి దెలిరింపులను నిర్లక్ష్యముచేసి హేలండుదేశపు స్తీమర్లు యజమానులు తమకు ఒక నావలను యెప్పటికలసేపంపుచుందురు. అ: హేం డెన్ బ్లూమ్ ఫీల్డు పత్రిక వ్రాసినది.

అమెరికాతో యుద్ధము.

న్యూయార్కు:—న్యూయార్కు హేరల్డుపత్రిక ఇట్లు వ్రాయుచున్నది. జర్మనీ గొప్పతప్పిదమును చేసినది. ఏమనగా అమెరికాను యుద్ధములో నింపవలెనని చూచుచున్నది. జర్మను సహమేలైన అమెరికానావలను ఒక్కదాని మాంబినను అప్పటినుండి జర్మనీకి అమెరికాలకు యుద్ధము ప్రారంభమైన దనియు తలచుచును.

జర్మనీవారు: చేయవలసినది?

మొట్టమొదట జర్మనీవారు తమ ప్రయత్నము ప్రకటించిన ఉత్తరువులకు తరువాత విరుద్ధముల ప్రకటించిన ఉత్తరువు తటస్థదేశములకు ఆగ్రహమును కలిగించుననిగానున్నది. జర్మనీ తమకు నూపిరితిగుటలేదే తలచుకొనున ఇంగ్లీషు నాకాదళముతో యుద్ధముచేసి స్వస్థ సంపాదించవలెననిగా తటస్థదేశములను దెలిరించుటవలన లాభమేమి?

తటస్థదేశముల ఆలోచనలు.

జర్మనీవారు సముద్రమార్గములను అరికట్టడము ప్రకటించిరిగాక! ఈ సందర్భములో ముందుయేమి చేయవలయును? అని తటస్థదేశములు ఆలోచించుకొనుచున్నవి.

జర్మనీలో ఆహారపదార్థములు

లండను ఫిబ్రవరి 10:—“విల్ హెల్ మెనా” అను అమెరికనునావ ఆహారపదార్థములను జర్మనీ దేశము నందలి హేలండునగరములో నున్న ఒక అమెరికను కంపెనీకి తీసికొని వెళ్ళుచు, దానినితట నకే ఇంగ్లాండుదేశమునందలి చాల్ మెల్ రేవులోనికి వచ్చినది. ఈ నావ అల్లకల్లాటమును సముద్రములో పోయినాముచేసి వచ్చినది. ఈ స్తీమరువినది యుద్ధములో పట్టుబడిన కళాకారులు లేరు.

లండను ఫిబ్రవరి 11:—జర్మనీకి ఆహార పదార్థములు దిగుమతి కాకుండ చేయుటవలన అందరికన్న ముందు జర్మనీ దేశములో ఖైదీలుగనున్న 3 లక్షల ఇంగ్లీషు నైనిటలను జర్మనీవారు అక్రమించుకొన్నట్లు యములో ని ప్రజలు ను, అన్నములేక మాడుదురను విషయము ఒక్క ఇంగ్లీషువాని కై నను తోచలేదు కాబోలు! అని “కోలోన్ గజెట్” అను జర్మనుపత్రిక వ్రాసినది.

జర్మను ప్రకటనము.

లండను ఫిబ్రవరి 9:—వాషింగ్టను నగరంపబడిన జర్మను ప్రకటనమున నాకాదళమును ముట్టించుచున్నది. తటస్థదేశముల నాకలని నిర్దిష్టకాలము గా తెలియజేయక కాటంకము కలిగించరాదని మా కాకాదళమును నొక తరువుల నొసంగియున్నాము. అంగ్లేయులు తటస్థదేశ దేశముల నుపయోగించు గలరను సందియమున నాకాదళములు పూర్తిగా జరుగకుండ పోవాలపు

పనిలేని జర్మనులు.

లండను ఫిబ్రవరి 9:—ఆమెన్ యడము. జర్మను వ్యాపార సంఘములకు సంబంధించిన ప్రజలలో 100 - కి 27 మందిపని లేకుండనున్నారు. ఈ సంఘము లిదివరకే 10 లక్షల పానుల నొసంగి యుండెను.

తటస్థదేశముల వార్తాపత్రికలు.

జర్మనుల నిరోధ ప్రకటనమును ఖండించుచు తటస్థదేశముల వార్తాపత్రికలు తీవ్రవాదములను వ్యాసించుచున్నవి. హేలండునకును జర్మనీకిని యుద్ధవార్తలను మరల పన్నిసొత్తుకునున్నదని “హెల్” అను హేలండు పత్రిక వ్రాసినది. తటస్థదేశముల స్వాతంత్ర్యమును గర్హించుచు జర్మను లిటుల చూరగొనుటను స్వగౌరవములను హాజించు తటస్థదేశముల వారెవరు నుకేతించబాలరని న్యూయార్కు ట్రిబ్యూను పత్రిక వ్రాయుచున్నది. జర్మనులు నూచించిన ఈనిరంజకార్యము నకు తటస్థదేశములను సమర్థింపజాలరాని ఇటాలియ ట్రిబ్యూను పత్రిక వ్రాయుచున్నది.

జర్మనుల భోజన సామగ్రిలు

జర్మనులు దినదినమున భోజనసామగ్రిల విషయమున చాల శ్రద్ధబాసవలసిన వారగుచున్నారని వెళ్ళు నిదర్శనములు నూచించుచున్నవి. ఆయా ఖైలుంబమున కియ్యబడదగిన దని వివరణ చేయబడిన రొట్టెన్నోనదనముగ నేటలుంబము వారు నుపయోగించకుండునట్లు బెర్లినులో సభికారులు పట్టుదలతో చూడబోవుచున్నారు. ముఖ్యముగ నవసరములగు పదార్థము లన్నిటిని నైస్యములకొరకు జర్మను ప్రభుత్వము వారు నిరోధించవలసి. ప్రజల చెంతనున్న రాగి నీకిలు సీసములను ప్రభుత్వము వారిదివరకే తీసికొనిరి.

ప్రసియా పార్లమెంటు

లండను ఫిబ్రవరి 11:—ప్రసియా పార్లమెంటు తెరచి నప్పుడు సభా మండలియు సభ్యులలో నిండిపోయినది. సోషలిస్టు మొదలగు సీట్ ముగారు ఇట్లనిరి:—గవర్న మెంటు వారు తమ పూర్వపు పద్ధతులను మార్చుకొనవలెను. యుద్ధమును ఆపి వేయవలసి ప్రజలు కోరుచున్నారు. తరువాత ఒక కన్ సర్వే ట్ట్ మొదలగు లేలి పార్లమెంటు పార్టీలన్నియు భేదాభిప్రాయములేక వికమత్యము కలిగియుండవలెనని చెప్పెను. ప్రజల పక్షమున మాట్లాడుటకు నీకు హక్కు లేదు! అని సోషలిస్టు మొదలగు లిబరల్ జనాబు చెప్పెను.

కెయిజరుగారు.

లండను ఫిబ్రవరి 11:—కెయిజరుగారు బర్లినుగరము నుండి తొందరగా బయలుదేరి విల్ హెల్ మెనా నావకు వెళ్ళియున్నారని ప్రకటించినది.

ఆస్ట్రీయా

ఆస్ట్రీయాను అధికారుల ప్రకటన
అంగ్లేయాను ఫిబ్రవరి 10:—ఆస్ట్రీయాను అధికారులు ప్రకటించుచున్నారు:—కాన్స్టెన్స్ ప్రాంతములలో విశేషముగను దట్టుగను, మంచుపడటచేత, నుండుకు వెల్లియుద్ధముచేయుటకునిరోధముకలుగుచున్నది. దురాకనుమలపై రవ్యనునైస్యములు ముండుకుడేగా త్రోసికొని వచ్చుచున్నవి. రుమ్మవారి తక్కిన సేనాముఖమునంతయు దిట్టుముగ బలపరుచుటవలన మేమంతయుకుదనముగ యుద్ధముచేయుటకు వీలులేకున్నది. వెద్దపోరాటముజరుగుచున్నది. మాకుఎన్నియిబ్బందులు కలుగుచున్నవి. అసంగుడుకుకు పోరాడి శత్రువు వెనకకు వెనుకకు నెట్టవలెను. మననైనక పంతులను భేదించుటకు వారు చేయుప్రయత్నములను సాగనియ్యక వెనుకకునెట్టవలసియుండును. తక్కిన మనసేనాముఖమును బలపరచక యిట్లు చేయవలెను.

ఆఫ్రికా

సోమాలీలాండులో పోరాటము.
లండను ఫిబ్రవరి 9:—అంగ్లే యాధిపత్యముల వార్తాదర్శియగు హోల్స్ట్రూమగారికి సోమాలీలాండు కమిషనరు గారిట్లు తంతి వార్తను పంపుచున్నారు:—నగంబులో జరిగిన యుద్ధమునకు తరువాత, డెర్విషునైనిటలు, అంగ్లేయీకులు వచ్చి తమకోటలను మరమ్మతుచేయ నారంభించిరి. ఈనిటాద హిందూదేశపు ఒంటెలపటాలను ఈధలమును బుధవార్తము, గురువారముల నాడు ముట్టడించినది. దిగువభాగముననున్న కోటలోనినైనిటలు, గుహలలోనినైనిటలును తీవ్రముగ నెదిరించిరి. కాని చివరకు, వీరు ఓడించివేయబడిరి. ఒక గుహలోనే వీరు 22 చనిపోయినవారిని దిగవిడిచిపోయిరి. గ్రామనాయకు లిద్దరిని కూడ వీరు దిగబెట్టిపోయిరి. కోటలన్నియు ధ్వంసముచేయబడినవి. డెర్విషునైనిట తమండలమును వదలివెట్టి వెళ్ళిపోయినారు. కెప్టెను లోక్రిగోరేగారికిని మరి యేడుగురు తెల్లసిపాయిలకును దెబ్బలుతిగిలినవి. ఒకసిపాయి చనిపోయినాడు.

దక్షిణాఫ్రికా

మార్టిట్టును ఉరిదీయుట
లండను ఫిబ్రవరి 10:—దక్షిణాఫ్రికాలో జర్మనీ వారితో కలసి గవర్న మెంటువారు తమనావలచేసిన మార్టిట్టు అను నతనిని తమ సంగతిని తమవులకు చెప్పినాడని జర్మనీ వారు ఉరితీసిరి. అని “ప్రిటోరియా న్యూస్” అను పత్రిక ప్రకటించినది.

మరికొన్ని వివరములు.

మార్టిట్టును జర్మను అధికారులు ఉరితీసిన విషయమును గురించి, ప్రెటోరియాన్యూస్ మరికొన్ని సంగతుల నిట్లు తెలియజేయుచున్నది:—తాను లాంగికోయినచో ప్రాణములను కాపాడుదురా యని యూనియను ప్రభుత్వోద్యోగులను, మార్టిట్టు అడిగెను. అట్లు ఇచ్చుటకు వీలులేదని వారుచెప్పిరి. తాను లాంగిపోవుటయేగాక, జర్మనువారివీరంగులనుకూడ తీసికొనివచ్చి ఒప్పుచెప్పటకు ప్రయత్నించుదురను నియమముతో మార్టిట్టు వెళ్ళిపోయెను. కాక మా ను దగ్గర జగగిన పోరాటముగురించి ప్రెటోరియాన్యూస్ పత్రిక మరికొన్ని క్రొత్తసంగతులను ప్రకటించుచున్నది. ఇక్కడకు జర్మను నైనిటలను మార్టిట్టుతీసికొని వచ్చుచున్నాడు. అప్పుడు వాగి తని ప్రోహబుద్ధిని గ్రహించి, ఎట్లో తంటాలు పడి వారివీరంగులను వశము కాకుండ తప్పించిరి. ఇట్లు చేయుటలో జర్మనులకు చాల నష్టము కలిగినది.

బొంబాయి

మెయిలుబీమ్ మర్లు.
బొంబాయి ఫిబ్రవరి 10:—జనవరి 28 వ తేది టపాల్తో బయలుదేరిన సాల్ నెట్టింగు మెయిలుబీమ్ మర్లు, రేవుకేసినవారము బొంబాయికి వచ్చును ఇట్లు వచ్చినయెడల మామూలుకంటె 50 గంటల లాల్ గ్యుగును.

బొంబాయి విద్యుచ్ఛక్తియంత్రాలయము.

లండను నైస్యపత్రిక అభిప్రాయము.
లండను ఫిబ్రవరి 11:—బొంబాయికొండలలో ప్రవహించునీటివలన విద్యుచ్ఛక్తిని తయారుచేయుటకు యంత్రాలయమును నిర్మించుటవలన హిందూదేశముయొక్క స్థాయిగ్యము ప్రపంచమునకు వెల్లడియైనది. ఈనిని నిర్మించినవారి పూర్వ

బడినదో ఆ తేమల మధ్య నటుల జనపర గణేకల్లు వారు రుణావృతచేసినచాలు. అయితే ఇతరస్థలముల నీ షడము పయోగింపబడినందులన ముద్దామూలకై నమము కలుగదనిను నేను తలంచెనను అని ఆయన నడిచి. ఆవాక్యమువలన ఆవాక్యమునకు నదెద్దియనువాకి వ్యతిరేకముగ కల్పితముకా లేను. (సి) విషయమున వ్యావస్థాపకమున నొసంగఁడిన సాక్ష్యమువలన యూరోపియనులను అందుముఖ్యముగ అంగ్లేయులను ఆంగ్ల ప్రభుత్వోన్యోగులను చంపుటకొక యంగీకారమున కుట్రదారులు కలిగియుండిరని స్పష్టముగ రుణావృతము బడినది. కానవ్యాయా శాస్త్రమునునరించి (సెక్షనులు 221 (3) 222 (1) సి. పి. సి) యట్టివాక్యముకుచేర్చుటనురితయనుగుణ్యమైనను 225 వ సెక్షను ప్రకార మట్టివాక్యము లోపముగాదని స్పష్టమగుచున్నది. సాక్షి కాపములోని 10 వ సెక్షనులో యుక్తియుక్తముగు నాధారము"ను పదమునుగూర్చి ఆయన ఇటుల నుడిచిరి. ఒకవిషయమును విశ్వసించుటకును ధ్వంసపరచుటకును యాత్రాయాత్రాదర్శమున భేదము నాకు గోచరమగుచున్నది. ఈ యభిప్రాయమున నే నీ రెండవవిషయము ననుసరింప బనిలేదు. ముందు తెలియబోవురీతిని చాక్కచేయుటకు కుట్ర ఏర్పడినట్లును ఈ అపీలు దారులు ఆద్యము కుట్రలోఁజేరి యున్నట్లును ఫిర్యాదీలు స్పష్టముగ రుణావృతచేయువాగు. కాన 10 వ సెక్షను ప్రకారము నట్టి కుట్రసంఘమున్నట్లు స్థిరపడిన పిమ్మట ఆకుట్రసంఘములోని వారిలో నాద్యాయులుగానుండిన నుండవచ్చు నెనలైనను ఏవిషయమునైనను చెప్పినను చేసినను వాగ్దానినను గూడ నది అందరు ముగ్ధులకును గూడ వర్తింపకలదు. అట్టి కుట్రగలదని ధ్వంసపరచుటకు అందులో నొకడుఁజేరి యున్నాడని చాపుటకు కావలసిన సహకారుల సాక్షిమయొక్క బలమును గూర్చియు అట్టి సాక్ష్యమయొక్క స్వభావమును మొత్తమునుగూర్చియు 114 వ సెక్షను విధింపఁడియుండినను న్యాయాధిపతు అట్టి సాక్షిభాషికములవలన బద్ధులైయుండ లేడు. బుద్ధికాలి యను నాతడు పొరబడకుండ సత్యమును గ్రహించుట కెటులచేయునో అటులే తీర్చిదిద్దుటకొక నెకదో యొకసహకారి సాక్ష్యమువలనమా కాదా యని నిర్ధారణచేయుటలో నట్టి సాక్ష్య మెంతకాలముననిమానుట న్యాయాధిపతుల విధియైయున్నది ఈ కేసులో మాత్రము నీ సాక్షులు నల్లారుచందును బడిన విషయములలో నెట్టి విషయమును ప్రపంచమున దేకపోయినను మొత్తమునాడ నాదిరవునను చెప్పిన విషయములు సత్యములేయని బుద్ధికాలియగు నతడు నిర్ధారణచేయుట అట్టి యభ్యంతరము నుండినది ఆయననుడిచిరి. న్యాయవాదులు గూడిచిన నెక్కు నిబంధనలకు చచ్చించి 1.00 కేసులలో కి కి ధ్వంసపడ వలయుననుట యావశ్యకమని పరిజ్ఞానమునూచించుచున్నను. ఎంతరర కావిషయములు ధ్వంసపడ వలెనుటను గూర్చి విన్నవ్యులగు నిబంధనలలేవు. అప్రూవున నేరములను మించుటను గూర్చి న్యాయాధిపతి గూడ యున్యోగమునొత్తోటు 802-120 బి. వి. పి. సి. శక్తుల ననుసరించి ప్రవేశింపబడ్డనుట స్పష్టము ఈ కేసు ప్రత్యేకము నెవనుగోను క్రొత్తలోను విచారింప బడదగినదిగా నున్నది. కాన పి. జి. 887 వ శక్తుల నుపయోగించుట న్యాయశాస్త్రమునకు అక్షణముకాదు. అప్రూవుసాక్ష్యమును గురించి అతని ప్రవచనమంతృప్తికరమైనను ధ్యమముగ నేరము నొప్పకొనిన కుట్రదారుడు రాజద్రోహి నగుటచే నతని మాటలను నానుడమలైనను అతడు తన సహకారులగు కుట్రకాలి తనకు గలసంబంధమును తెలుపుటలో యథాగమునే యుత్పటకు ప్రయత్నించెను. ఆకథచాల పెద్దదియును నెక్కు విషయములతో కూడినదియును అధికకాలముతో సంబంధించియు నగుటవలన నతడు కల్పిత కథను చెప్పుచున్నాడను నన్ను నతనికి తూనవాతితమగు జ్ఞాపకశక్తి యను మాన్సిక మార్కణ యునుకలదని యొకరు తలంపవలసియుండును. నాధుని సాక్ష్యమును చూచుటలో నతడు ప్రతిసమయమున తన సహకారులను గూర్చి నడుపుటలో నతడు చూపించు వచ్చిన విషయభేదరీతి గోచరము కాక మానదు. అతడు తీసువారి యుభేతముననుసరించి వొంగసాక్ష్యమే చెప్పవచ్చు వాడైనచో నాతిరటులమితభాషియై యుండకవారి కనగ్ధికములగు పలుకులనే చెప్పగలడుచెప్పియుండును. అప్రూవు సాక్ష్యములోగల పరస్పరభేదములను అనుమతనకథను మెండు గూర్చి మేము వాదనను మిక్కిలి యోగ్యతొనింపిమి. జ్ఞాతియగు రామచరణదాసునివెని, దూరప్రజ్ఞాతియును కథనాప్రత్యక్షునగు జగన్నాథునివెని నేరమునుకాకుండ చేయుటకుగాను వారు మే "స్వంత్ర"గా

దేవదత్త నూతన మునుకులునుండియు ఆరకావల మొదలికిని
నెం 27 రు గృహమందు చెరిగిపోయినను పరివరబడి ప్రసం
నంపెనుచున్నది. ఈ కార్యము ౧౦౦ కాలము పాటు ప్రతికరి
యారును జరుగుచుండును. ఇప్పుడు విశ్వపురం బ్రా రి తు లు.
దేవదత్త తి వ శేది సామనారమునాడు శ్రీ ముద్దియూర్తి
స్వామి కళ్యాణోత్సవము పలుచే విదంబరముచేళ్ల గారచే నిర్వ
హించబడెను అసామధానము పూర్తి కళ్యాణ సుందరమొదలి
యూనుగాన పారాజివనను బహుమానములొనర్చిరి. శ్రీజాన
ంబుద్ధిమూర్తిస్వామి కళ్యాణోత్సవమునాడ నిట్లే జరుగవల
దుగ జరుగునని నిశ్చయించబడుచున్నది.

FOREIGN TELEGRAMS.

(REUTERS AGENCY).

WAR NEWS.

THE GREAT
EUROPEAN WAR.
GREAT BRITAIN.

Germany's Blockade Order.

A Charge against Neutrals.

LONDON, February 9.

The text of the German blockade order declares that British naval measures aim not merely at striking at German military strength, but, through starvation, at dooming the entire population of Germany to destruction. It says neutrals have not merely acquiesced in British measures but have aided them by prohibiting the transport of goods to Germany; and it concludes by declaring that it is the interest of neutrals that the war should be ended most speedily. Therefore, they are given ample time to take their vessels from the war zone.

A Hint to Neutrals.

The Dutch 'Het Volk' interprets this as a hint to neutrals to do their utmost on behalf of peace but says that it only means that the danger of war is nearer for Holland.

Dutch to Continue Sailings.

The Handelsblad says that Dutch shipowners will refuse to take the outrageous German threats seriously and will continue sailings.

Brink of War with America.

NEW YORK.—The New York Herald says:—Germany is on the brink of the most momentous blunder, namely war with the United States, and affirms that, should an American ship be sunk by German submarines, that would be accepted as the beginning of war.

Germany's Proper Remedy.

The newspapers consider the full text of the German decree more offensive to neutrals than the original announcement. Germany's remedy, if she feels strangled, is to fight the British navy and not to threaten neutrals.

Fourparlers Among Neutral Powers.

ROME.—Fourparlers are proceeding among neutral Powers concerning the German blockade.

Use of Neutral Flag.

Foreign Offices Statement.

LONDON, February 8.—(1.40 A. M.)

The Foreign Office has issued a statement which says: The use of the neutral flag with certain restrictions is a well-established 'ruse-de-guerre.' The British Government has always considered the use of British colours by a foreign vessel legitimate for the purpose of escaping capture. This not only involves no breach of international law but is specifically recognised by the British Merchant Shipping Act 1894, section sixty-nine, and also by instructions to British Consuls in 1914. As we in practice have not objected to foreign merchant vessels using the British Merchant flag as a ruse for the purpose of evading capture by belligerents, so we should maintain that in the converse case a British merchant vessel committed no breach of international law in assuming neutral colours for a similar purpose if it thought fit.

Belligerent's Obligation.

It is obligatory upon the belligerent by the rules of international law and the customs of war and dictates of humanity to ascertain the character of a merchant vessel and her cargo before capture. Germany has no right to disregard this obligation; and to destroy the ship etc., is nothing less than piracy.

WASHINGTON.—The revised German Blockade proclamation includes a paragraph stating that the German naval forces have instructions to avoid violence to recognisable neutral ships. In view, however, of British use of neutral flag the possibilities of accidents are not always avoidable.

House of Commons.

Mr. Walter Long's Eulogy.

LONDON, February 9.

In the House of Commons, Mr. Walter Long highly eulogised the glorious bravery of our troops.

Tribute to General Botha.

He assured the Government of the whole-hearted support of the Opposition and expressed profound admiration for the part played by General Botha. All owed him a great debt of gratitude. His public spirit had led him to command the troops of the Union, and Mr. Long looked forward to his ultimate success in South-West Africa with a feeling of certainty.

Aid for Indian Trade.

LONDON, February 9.

In answer to questions in the House of Commons the Secretary of State for India has issued the following replies:—

Loans to Presidency Banks.

FIRST.—The Government is prepared to make loans to Presidency banks which in turn lend to other institutions with a view to facilitating advances and in order to help trade in Indian products.

Justice at Sassorah.

SECONDLY.—Provisional arrangements are being made for the administration of Civil and Criminal justice in non-military courts at Sassorah.

Safeguarding Property of Indian Soldiers.

THIRDLY.—The Government is considering, in consultation with local representatives, terms of law safeguarding the interests of Indian soldiers abroad to prevent the selling up of land and property.

TELEGRAMS.

Passages for N.C. Officers' Families.

FOURTHLY.—The Imperial Government has sanctioned passages home for families of non-commissioned officers with the expeditionary force who are on the unattached list.

German Losses.

Economic Pressure.

LONDON, February 9.

OTTAWA.—In the House of Commons Sir Robert Borden read a message from Mr. Halcourt in which he said Germany has lost two and quarter millions of her best and bravest soldiers. Any fresh effort must be made with greatly inferior and disheartened troops. Germany is now feeling the economic pressure, thanks to our navy, and Austria has suffered severe reverses and is no longer a powerful ally, and Turkey is of even less account. The power of Great Britain and her Allies increases daily, whereas the power of Germany is waning. The vast resources of the British Empire have not yet been called into play. The splendid Dominions' contingents with the mother country's new armies should have a preponderant influence in the ultimate decision.

Sir Robert Borden then made an eloquent speech in which he remarked that the Empire held firm, disappointing Prussian expectations. The great Dominions were not only fighting for our institutions, freedom and destiny, but for a world wide cause, about which none dare doubt the issue (loud and prolonged cheers).

In the Commons Mr. George Roberts, on behalf of the Labour party, affirmed that Trades Unions were anxious to co-operate with the War Office in the organisation of industry. Indeed, in many cases Trades Union rules and regulations had been entirely abrogated and men would gladly render the fullest possible assistance.

Execution of the Rebel Leader.

LONDON, February 10.

PRETORIA.—The 'Pretoria News' announces that the Germans have executed the rebel leader Marias for treachery.

Blockade of Germany by the English.

LONDON, February 11.

Amsterdam.—Discussing the blockade of Germany by the English the Cologne Gazette says that no English men realise that the first to suffer will be the 600,000 prisoners confined in Germany and the population of occupied Belgium.

Foodstuffs for Germany.

The Wilhelmina at Falmouth.

LONDON, February 10.

The American steamer 'Wilhelmina' with a cargo of foodstuffs consigned to an American firm in Hamburg, has voluntarily entered Falmouth. She had a very stormy passage. She had no prize crew on board.

News for Indian Soldiers.

Steps are being taken to supply Indians serving in France and recuperating in England with news in Urdu and Hindi.

M. P. Offers to Serve.

The Commoner, Mr. William Redmond has offered to serve in the Irish Brigade.

Britain's Naval Superiority

German Admiral's Admission.

LONDON, February 9.

AMSTERDAM.—Lecturing at Kiel University, Admiral Koester admitted the domination of the British fleet with a superiority of four to one. Great Britain evidently desired to dictate the terms of peace through her navy.

German Navy must be Cautious.

He advocated great caution on the part of the German fleet, pointing out that a straight fight meant death or victory. A fleet destroyed could not be replaced during the present war. German ships must be used to protect Germany's shores, because otherwise the British were certain to attack the coasts from Emden to Memel and land troops.

FRANCE.

Capture of the Great Dune.

Algerians' Successful Strategy.

LONDON, February 9.

PARIS.—Picturesque details have transpired of the capture of the Great Dune near Ostend by the Algerians. The position was strongly entrenched and considered practically impregnable. One morning six fine horses wandered apparently accidentally between the lines. The enemy succeeded in capturing them. Next evening towards nightfall 24 horses appeared on the same ground seemingly unmounted. The Germans were preparing to seize them when, in response to a sharp call, they galloped away and at the same time 24 Algerians who had been concealed behind the bellies of the horses flung themselves on the German trenches. French infantry dashed to their support and in a short time the whole Dune was in French position with small loss.

A Mine Gallery of Blown up.

LONDON, February 10.

PARIS.—The official communique says:—Nothing important is reported. We blew up a mine gallery where the enemy was working on the day front southwest of Proune.

RUSSIA.

Opening of the Duma.

LONDON, February 10.

PETROGRAD.—The Duma opened this afternoon amid brilliant scenes. The whole assemblage rose repeatedly and gave cheers for the Tsar and sang the National Anthem. The President made a patriotic speech. All references to the Allies were loudly cheered. Representatives of the Allies were given an ovation.

TELEGRAMS.

Proceedings

PETROGRAD.—Speaking in the Duma Premier M. Gremykin said that the Russian people now were absolutely convinced of the final triumph of the Allies. He said we have not yet exerted our full strength. M. Sazonoff dwelt on the unanimity of the Allies which would continue till the victory was assured. He emphasised the cordiality of Russia's relations with Greece and Rumania and referred to the fact that the public opinion of non-combatant countries whose interests were on the side of the entente were already pronounced in favour of embracing the cause of Russia and the Allies but it was for their Governments alone to take the final decision and not to miss the opportunity of realising their national aspirations. He added that the British and Russian relations regarding Persia were more cordial than ever. He also paid tribute to the co-operation of Japan whose relations with China were not contrary to the Russian interests. Sazonoff hoped shortly to announce the conclusion of the triple Russo Chinese Mongolian Treaty. In course of the proceedings, members of the Duma frequently cheered the British, French and Japanese Ambassadors in the Gallery.

A Russian Communique.

LONDON, February 10.

PETROGRAD.—The communique says:—The Germans who had been gradually concentrating fresh troops in East Prussia took a strong offensive on February 7th on the Horzle-Johannisburg front, delivering simultaneous attacks on two wings, namely in the district of Lasdehnen and on the Rypine railways. We repulsed the former, almost exterminating a battalion, and our cavalry, after the latter attack, concentrated towards Serpetz. The enemy undertook no active operations on the left bank of the Vistula on February 8th. Judging from abandoned corpses they had apparently lost tens of thousands during the six days' attacks at Borjomo, Goumine and Volishidowska.

The fighting in the Carpathians continues in the region of Bartfeld and Svidnik. The enemy attempted to attack but retired unable to support the fierceness of the fighting abandoning prisoners. Our offensive against the Lupkow pass in the Carpathians continues.

During the 8th instant we captured 5,260 prisoners and eighteen mitrailleurs.

The German columns crossed the Tukholka pass and delivered on the 7th violent attacks against the heights in the region Korklomoka, advancing in massed formations several ranks deep. The enemy under our violent crossfire twice captured one height, but were dislodged by a counter-attack by our infantry after prolonged bayonet fighting unprecedented in history. The enemy's losses were excessively serious. The enemy attacks in the direction of Wyschkowa were also repulsed.

Insurrection in Manchuria.

LONDON, February 9.

PETROGRAD.—Five hundred soldiers sent from Moukden against two thousand insurgents are concentrated at Tsingping-Tsian.

Naval Activity in the Black Sea.

German and Russian Bombardments.

LONDON, February 9.

PETROGRAD.—The 'Breslau' has bombarded Yalta, in the Crimea, damaging four shops. No body was killed or wounded. The Russian fleet retaliated, bombarding an eight inch battery at Trebizond where a laden steamer and also another steamer and schooner in the vicinity were sunk.

German Bombardment of Rheims.

LONDON, February 11.

The Germans again bombarded Rheims and killed a woman and a boy.

GERMANY.

German Trades Unions.

Unemployed Members.

LONDON, February 9.

AMSTERDAM.—Unemployed members of German trades unions now amount to twenty seven percent of the whole. Trades unions have already paid over a million sterling.

The Prussian Diet: A Great Commotion.

LONDON, February 9.

At the opening of the Prussian Diet there was crowded attendance. Socialist Hirsch demanded the reform of the policy and declared that the termination of the war was demanded by all peoples. A conservative then appealed for unity whereupon Socialist Liebknecht interrupted saying 'you have no right to speak in the name of the people'. Great commotion followed.

The Kaiser's Hurried Departure

LONDON, February 11.

Bertin Telegram reports that the Kaiser has hurriedly left for Wilhelmshaven.

AFRICA.

Fighting in Somaliland.

Dervishes Routed by Indian Camel Corps.

LONDON, February 8. (11 P. M.)

The Commissioner in Somaliland has telegraphed to Mr. Harcourt that, after the operations in November, the Dervishes returned to Shimberris and began to repair their forts and raid the friendlies. Accordingly the Indian contingent of Camel Constabulary attacked the place on Wednesday and Thursday. The lower forts and caves resisted desperately but eventually they were routed leaving thirty two dead in the caves alone, including both head men. All the forts were destroyed by gun-cotton, and the Dervishes evacuated the district. Captain Dowry Corry and seven whites were wounded and one sepoy killed.

TELEGRAMS.

Ceylon Contingent in Egypt.
Sir J. Maxwell's Results.

COLOMBO, February 10.

A letter to the Governor of Ceylon from the officer commanding the Ceylon Contingent in Egypt says:—"We were in the first engagement, a night attack, but it was all noise without any serious results. Sir John Maxwell, Commander of the Troops, says the Ceylon Contingent are a splendid lot, and I have already given them over sixty temporary commissions, and another lot of over a hundred will get commissions, I hope, in England. They have set all here the example of good soldierly behaviour."

AMERICA.

Salvaging the "Asama."

LONDON, February 9.

WASHINGTON.—Two Japanese warships and a Japanese collier are salvaging the "Asama."

[The "Asama" is the Japanese warship that went ashore off the Mexican coast.]

MISCELLANEOUS.

The "Eyewitness" describes the momentous results of motor traction, which affords mobility to heavy howitzers and thus permanent works like Liege, Namur, Mauberge and Antwerp are useless against modern high explosive projectiles.

LONDON, February 9.

The "Eyewitness" with the Headquarters writes:—"The Germans after the fight at Combe left quantities of rifles and equipment showing that they retired in disorder. Our aviators on Wednesday dropped ten bombs on the aerodrome at Lille. It is believed that they were effective."

The enemy after the bombardment on Thursday, south of Armentiers, turned their searchlights on the trenches and launched an assault which we instantly defeated by rifle fire.

The enemy's aeroplanes were very active, but declined to engage ours. As an example of our ascendancy it may be remarked that a British aeroplane chased two Taubes which descended in their own line. The British determined to have his prey, threw bombs on the German aeroplanes and fired fifty rounds at them.

Recent warm weather has enabled the artillery to achieve particularly good results.

A number of German reserves are in the firing line after having had only eight weeks' training. Some Germans are insufficiently fed. The new "war bread" has been issued.

GENERAL NEWS.

GREAT BRITAIN.

Late Lord Londonderry.
Parliamentary Tribute.

LONDON, February 9.

In the House of Lords leaders on both sides paid warm tributes to the late Lord Londonderry.

Monopoly of the Chinese Porcelain.

LONDON, February 11.

Duveen brothers have bought the Pierfront Morgans' collection of Chinese porcelain for eight hundred thousand sterling.

Short News.

NEW YORK.—A strike among the crew of the "Dacia" has delayed the vessel's departure.

WASHINGTON.—There was another all-night fight in the Senate over the Ships Purchase Bill. Senators slept in cloakrooms in readiness to vote in early hours. Several absent senators were ordered to be arrested and brought to the Senate.

The death is announced of General Lord William Seymour.

The "Daily Telegraph" states that the steamer "Moedi" has docked at Cadiz for repairs to her bottom and stern having been seriously damaged by a submerged obstacle.

Latest advices received in Calcutta state that the U. S. A. dollar is now almost at par. Shortly after the outbreak of the war the value of the dollar fell to three shillings and nine pence British money and remained about this value during the withdrawal of enormous sums of English gold from America. Since then it has slowly recovered.

Sir Harcourt Butler and the Hon. Mr. Sharp are visiting Lucknow on the 13th, where they will discuss with the Sub-Committee of the Hindu University Society the possibility of legislating on the matter of the University during the present cold weather.

LONDON, February 11.

TOKIO.—The Japanese have seized the Norwegian steamer "Christian Bors" at Kobe for surreptitiously conveying the German Minister in Mexico to China.

LONDON, February 9.

The Japanese yearly Treasury Bills have been favourably received, and dealings in them ranged from five and quarter to four and fifteen sixteenths per cent discount.

INDIAN TELEGRAMS

(Associated Press Agency.)

WAR NEWS.

DELHI.

War Cable to the Viceroy.

DELHI, February 10.

The following telegram has been received from the Secretary of State by the Viceroy dated the 10th February:—

TELEGRAMS.

The Russians Maintain Success

in holding the Germans in check before Warsaw. German offensive there entirely ceased, while the Russians are holding and advancing their counter move on the western bank of the Lower Bzura. Main interest is now in the Carpathian's battle where the Russians have carried several strong positions and effected considerable capture of men and material on Hungarian side of Dukla Pass but they have retired from southern portion of Bukovina on extreme left. The Austrians are claiming the retirement as victory. Russian military critics asserting it as a strategical move to draw out the Austrians and so enable the Russian's move and effectively carry out the offensive movement from Dukla Pass. The Germans are apparently reinforced in East Prussia where stubborn fighting is now in progress.

In The West

there is hard fighting in Argonne but no other important item is reported.

Turkish defeat in Suez Canal may be either one of a difficulty in obtaining water or discouragement at defeat for the number of Turkish deserters indicate that the force is much demoralised. Mr. Tennant introducing army estimates said that the

Recruiting was very Satisfactory

and on the whole there was no cause for discontent, still less disquiet but appealed to the Labour Party to help the Government and organise force of labour so that where one man joins the colours the place may be taken by another not of military age or physique and to in certain

Replace Men by Women

trades where women's work seems more desirable.

British Design Aeroplane

proved superior either to French or German and workmanship and material so good that ours last almost twice as long. British pilot proved superior to German.

Newspapers of Neutral Countries

continue to publish strong articles against German notification regarding blockade. Dutch paper "Het Volk" says the danger of war between Holland and Germany has again become appreciably nearer. The "New York Tribune" says no self respecting neutral nation can assent to this arrogant invasion of neutral rights. "Italian Tribune" says neutrals can never acquiesce in the arbitrary action foreshadowed by Germany.

Indications from many sources show that Germany is becoming daily more absorbed in the problem of food supply and it is reported that steps are being taken in Berlin to ensure that no family receives more than the stipulated portion of bread, and that the German Government will shortly impound for army purposes all articles of prime necessity; and that all copper, nickel and lead in the possession of private persons have been confiscated.

UNITED PROVINCES.

Fighting in Poland.

Battle of Numerical Exhaustion.

ALLAHABAD, February 10.

The "Pioneer's" London correspondent cables:—"The great assault on the Russian position west of Warsaw continues with unabated vigour. After each defeat the Germans return with fresh masses of men. It is a battle of numerical exhaustion rather than anything else. Germany realises apparently that she must sacrifice half of her army in order to break the Russian line to get into Warsaw, as she must soon turn to the west to meet the increased numbers there. So far the Germans have only increased their casualties and the central battle has not even checked the flank movements in East Prussia and the Carpathians. If Germany fails to check the Russians now the latter will enter upon the spring campaign with vast new numbers equipped and armed. The numbers are piling upon both fronts against Germany. Her sole idea is still to cripple one front and turn upon the other. The failure in Poland it is expected, will be followed by an equally desperate attempt to break the western line. The Allies are well prepared. The German attempts by means of operations in Egypt, to weaken the number reinforcing in Flanders will not succeed. Egypt is quite able to meet the Turks with the numbers allotted her. In every direction the enemy are fighting against approaching failures, and intense interest centres on the Poland battle as a great factor. (Censored)."

GENERAL NEWS

DELHI.

Bomb in the Delhi Club Compound.

DELHI, February 10.

This evening at quarter to eight a bomb was thrown in the compound of the Delhi Club near Ludlow Castle Road entrance. Majority of the members who had been in the Club during the evening, had left, but few motor cars were still in drive.

Details.

The missile was apparently thrown from grass plot towards a motorcar believed to be Humber. It struck the wire rail at the edge of grass and fell to ground where it burst into blaze and a few seconds after exploded with a very loud report, which could be heard at considerable distance. The thrower could not be recognised in the darkness and he escaped. No one has been injured. Upon analysis the bomb was found to contain gunpowder only without any high explosive. Reports of eye witnesses state that a motor belonging to Mr. Rouse, Superintendent, Temporary works had left the compound before the bomb exploded. It was thrown about ten yards from the central door way of the Club. The member just leaving and those in the Club house hastened to the spot where they found a tin frame work roughly six inches in breadth and height and ten inches in length with a handle. There was a heap of string and wastes smouldering and a quantity of cotton and wool was scattered over grass plot and carriage drive together with pieces of paper, some of it containing vernacular writing. The impression of the eye-witnesses was that the bomb was not of a dangerous character.

TELEGRAMS.

Further Details.

(Later)—Analysis of the bomb remnants show that the explosive was ordinary gun powder and not any high explosives. The outrage synchronises with the publication of the judgment of Delhi conspiracy case.

CALCUTTA.

A Curious Application
At the Calcutta High Court.

CALCUTTA, February 9.

A curious application arising out of the present epidemic of small-pox in Calcutta was made at the High Court sessions to-day before Justice Fletcher in a case, in which Gokul Prasad Lal is charged with an offence against the Post Office Act. On the case being called on Mr. Shelly Bannerjee for the Crown applied for an adjournment to the next sessions on the ground that one of his important witnesses was laid up with small-pox. Counsel for the accused said that he has no objection to the disposition of this witness in the Lower Court going in. His Lordship observed that he would like live evidence to go to Jury and not dead deposition recorded in the Lower Court. His Lordship adjourned the case to the next sessions and directed the accused to be enlarged on bail. (Censored)

Calcutta Municipal Contractors.
Enhanced Rates Demanded.

CALCUTTA, February 10.

In consequence of the increased prices of certain imported articles owing to the war, a number of contractors to the Calcutta Municipality have applied for better rates and the General Purposes Committee are recommended to consider enhanced rates for glass, Stockholm tar, glues and some other goods. Some of the new rates suggested are more than double the existing ones.

Dacoity at a Raneegunj Colliery.

CALCUTTA, February 10.

A dacoity was recently committed in the building of Parasia Colliery at Raneegunj in the district of Burdwan. A gang of dacoits, all well armed, entered the building and after assaulting the inmates carried away cash and other valuables.

Another Dacoity in Hooghly.

Another dacoity is reported in the house of Hacoola Chudder Das of Salapore in Hooghly. A gang of 12 men raided the house and assaulted the owner with lathies and decamped with a large sum of money.

Sadarghat Political Shooting C
Accused Committed to Sessions.

CALCUTTA, February 10.

Mr. Wares, Joint Magistrate of Chittagong committed Aditya Nath Dutt accused in Sadarghat political shooting case to the Court of Sessions on charge of murder. It was alleged that the accused shot dead one Satyendra Nath the Sen, person aimed at being Nageendranath Sen, a police informant. Mr. Twidell, Sessions Judge of Chittagong will try the case on the 15th instant.

A Police Search.

Nothing Found, None Arrested.

CALCUTTA February 30.

The Bengal C. I. D. to-night raided the house and shop of Purna Chunder Dass of Wellesley street, an accused in the Faridpur gang case which, it will be remembered, was withdrawn by the Crown. Purna was absent during the search which, it is understood, was in connection with Mandaripur bomb outrage. Nothing incriminating was found and no arrest was made.

BOMBAY.

Hydro-Electric Power Scheme Appreciated

LONDON, February 11.

The "Times" in the editorial says that the inauguration of the Hydro Electric Power Scheme in the mountains of Bombay is a sign to the whole world of India's steadiness and sets a seal on the remarkable enterprise which for boldness and enterprise is perhaps unequalled in the modern industrial progress. It derives additional importance from the fact that the whole enterprise was carried out by Indians. The Times asks what will the German professors say of such a noteworthy event, a semester after the war.

SOUTH INDIA.

Mysore.

The Legislative Council Meeting.

BANGALORE, February 10.

Among other business before the Mysore Legislative Council to-day was an Emergency Legislation Continuance bill to extend the operation of the recent enactments. It was passed through all stages.

Interpellations bulked largely on the agenda paper. In reply to a non-official Member, the Government said the trial of 199 ritters in the Kunggal case of 1912 cost the State Rs. 21,990. In this case the promotion of one officer was stopped, and the short-comings of the other officers were departmentally noticed. The riot was more or less unforeseen.

Replying to questions concerning railway progress in Mysore, Mr. D. M. Narasinga Rao said that 237 miles of line were under construction at a total cost of Rs. 1,00,66,044. There was every reason to hope that the railways will in course of time not only pay interest charges on the capital outlay but also form an increasing source of revenue to the Government. The question of connecting Nanjangud with Erode or some other point on the South India Railway is under correspondence with the Government of India.

On the subject of separation of judicial functions from the executive, the reply was that the matter did not appear to the Government to be as urgent as the form of the question would seem to import, but it is receiving attention so as to allow suitable changes consistent with financial and other considerations.

The Delhi Conspiracy Case.

Result of the Appeal.

LAHORE, February 10.

In the Punjab Chief Court to-day judgment was given in the Delhi conspiracy case. The Judges confirmed the sentences on Abad Behari, Amir Chand and Balmokand. The appeal against the acquittal of Charen Das was accepted and he was sentenced to transportation for life. The revision application against Basanta Kumar was allowed, and he was sentenced to death. Appeals of Bairaj and Hanwant Shahai were partially accepted, and they were sentenced seven years imprisonment.

Extracts from the Chief Court Judgment.

The following are extracts from the judgment of the Chief Court in the Delhi conspiracy case appeals:—Sir Donald Johnstone and Justice Rattigan while agreeing in their findings and on sentences delivered separate judgments. Sir Donald Johnstone in his judgment discusses the question of law first with regard to the wording of the charge. His Lordship says:—"I would rule without hesitation that it is not necessary for the prosecution to attempt to fix the precise dates for the inauguration of the conspiracy. It is sufficient if they state and prove that between certain dates the conspiracy was in existence. Similarly I cannot see that the accused have been prejudiced in any way by the use of phrase 'other places.' Nothing has been unfairly sprung upon them under cover of that phrase. Lastly it is clear as regards (c) from the evidence produced in Court that the conspiracy charged was an agreement to murder Europeans (especially Britons) and officials serving in the British Government. Therefore, even if it would have been more in accordance with the requirements of law, section 221 (3) and section 222 (1) Cr.P.C., to add some such word as the above, one has only to turn to section 255 of the same Code to see that such an omission which could not in fact mislead the accused and has certainly not occasioned a failure of justice and cannot be regarded at any stage of the case as material. As to the meaning of reasonable ground in section 10, Evidence Act His Lordship says:—"I perceive a difference between reasonable ground to believe a thing and proof of a thing. In the present case, however, I need not pursue the latter, because, it is to me clear, as will be seen later, that the prosecution has produced prima facie proof of a conspiracy to commit murder, and that the six appellants were one and all members of that conspiracy, and thus, under section 10, anything said, done or written by any one of the conspirators, whether accused or not, in reference to said common intention, after that intention was first entertained by any of them is a relevant fact against each and all of the accused as well. For the purpose of proving the existence of the conspiracy as for the purpose of showing that 'any such person' was a party to it, as to the value of the accomplices' evidence and the amount and nature of corroboration required, the Judge observes, notwithstanding section 114 and illustration (B), the Court is not tied down in any technicality but it is their duty when deciding whether any corroboration of a particular accomplice is required to see what amount or kind of corroboration is required to look at the question as a prudent man, desiring to avoid error and to arrive at truth, would. Look at it in the present case. A prudent man should have no difficulty in finding that Dina Nath's story and Sultan Chand's story are substantially true though necessarily in many points uncorroborated. After discussing several rulings cited His Lordship observes though of course in 99 cases out of 1000 prudence does require that there shall be corroboration, yet as to the extent and nature of such corroboration no hard and fast rule can be stated. As to grant of pardon to the approver, His Lordship says:—"It is sufficient to point out that the Magistrate was also dealing (admittedly) with an officer under Section 302 and Section 12 O. B. I. P. C. and that the case as a whole was undoubtedly one exclusively for sessions of High Court. Use of Section 337 Cr.P.C. was, therefore, not illegal. Turning to the evidence of the approver the Judge says:—"The man, unsatisfactory though his character may be, suspected though his words as the word of a self confessed conspirator and traitor may be, did really try to give a truthful account of the whole of his dealings with his fellow conspirators. The tale is so long and deals with such a variety of incidents and persons spread over so long a period of time that one would have to credit him with an almost superhuman power of memory and mental concentration before one could hold that he was repeating a concocted story. Another thing that strikes one in reading the deposition of Dina Nath is the restraint of the man in his statements against his fellows, time after time. In his story he could, and we may fairly assume would, if he had been telling a tale manufactured in consultation with the police, have said damning things about them where he has not done so. As to the alleged discrepancies in the approver's statement and his alleged attempt to improve his story, the judgment says:—"We have listened patiently and carefully to much argument on this point; but, on the whole, I find myself in agreement with the lower Court that none of the discrepancies is really of importance except when Dina Nath attempted, in his earlier statements, to screen his cousin Ram Saran Dass and his distant kinsman Jagannath of Kapurthala who he says printed the May 'liberty' leaflets. Now there are falsehoods and falsehoods. There is the kind of falsehood that taints the whole disposition and there is the kind that does not, and this is one of the latter kind. Indeed it was not positive falsehood at all, but merely an omission of names of persons upon whom Dina Nath naturally did not want to bring possible trouble and I wish here to advert to some acute observations of Mr. Ross Alston namely that the defence theory that Dina Nath only named his kinsman when the police discovery of them forced him to do so is refuted by the facts; for the police did not go to Kapurthala in search of those men until he told Mr. Stead, and the latter was not cross examined about it. The judgment which is of an enormous length then deals with the case of each individual accused and giving details of reasons for their orders. The judgment concludes as follows:—Finally at the end of proceedings Mr. Broadway but before us a copy of a paper called 'India' published in London and dated Friday the 23rd October 1921 which contains an article headed 'Delhi Conspiracy trial it purports

to be the reproduction of an article from the 'new Statesman' a paper unknown to me, of October 17th, upon the very case which has been occupying our attention during past months and it consists of denunciation of the police and the Indian Courts, a discussion of merits of the case with a strong bias in favour of accused and an attempt to whitewash some of them. The Government, through Mr Broadway asks for expression of opinion on this phenomenon and for my part I hasten to say that the publication of this article is a very bad case of contempt of Court. It is contrary to all canons of decent journalism and only regrets that state of law and that 'India' is not published in this country make it possible for us to take any action.

Public Meeting at Bapatla Post Puberty Marriage Bill Approved

BAPATLA, February 10.

The public of Bapatla in a mass meeting held at the Town Hall on the 7th and 8th instants under the presidency of Mr. Deserazu Seetharamarao Pantulu Garu, Retired Superintendent Engineer, Mysore Service, after full discussion unanimously express their hearty support for the Post Puberty Marriage Bill of the Honorable Mr. Sreeniva Saray and pray that the Government may be pleased to pass it into an Act.

Mail Steamer.

The P. and O. Company's "Salsette" with the outward mails of the 23rd ultimo, is expected to arrive in Bombay at 10 P. M. On Saturday next, which is about 50 hours later than the usual time.

STOP PRESS TELEGRAMS.

UN-CORRECTED.

A Pessimistic Austrian Communique.

LONDON, February 10.

AMSTERDAM.—Pessimistic Austrian communique says:—Deep snow in the Carpathians greatly impedes marching and fighting. It admits that the Russians are strongly pressing against the Dukla pass and that the remainder of the Russian front is so strongly fortified that the Austrian operations are rendered slow. Heavy fighting and bitter difficulties, the communique adds, we being experienced. We must be contented to press the enemy back, step by step, and repel their attempts to break through, without weakening remainder of our front.

A Paris ominique.

LONDON, February 10.

PARIS.—The Communique says:—Artillery engagements of some intensity have occurred. A small infantry affair took place north east of Manouviller. Our detachment drove back the enemy's posts from Remain Bois.

With regard to its announcement of the execution of Maritz, Pretoria news adds that Maritz had asked the Union Officers whether his life would be spared if he surrendered. He was told that on no conditions could that be granted. Maritz left on understanding that besides surrendering himself he should try to bring in the German artillery. Pretoria news gives new version of fight at Kakamas. It says that Maritz was leading the Germans there when his breachery discovered; and the German artillery was only extricated with the greatest difficulty and severe loss.

LONDON, February 10.

House of Commons to-day unanimously adopted army estimates for three million men.

LONDON, February 11.

PARIS.—Last evening's communique said:—We exploded three mines on Tuesday night at La Boisselle and occupied cavities caused by explosion despite counter-attack which we repulsed with bayonet. In argonne there have been cannonade and bomb dropping on both sides particularly in region of Polante and bagetelle. Germans made slight but fruitless attack on work at marie Theresse our outposts easily repulsed German german attack in Lorraine on north side of parroy forest small affair at manouviller ended in our hussars pursuing enemy-attack by germans repulsed.

PETROGRAD.—Communique says:—Fighting continues at lasdehnen rogupenen and Arsobalia in east Prussia. Nothing important has occurred elsewhere on right bank or left bank of Vistula. Russians are pressing enemy in districts of Budline Luskow and Usjok in Carpathians and continue to progress. We have captured another 1523 prisoners several mitrailleuses and one mortar.

RANGOON, February 11.

A Committee has been formed and found opened in Rangoon with Manager of Bank of Rangoon as Honorary Treasurer for carrying out scheme by Burma Tobacco Company to send Burmese cigarettes for Indians troops at front which it is considered troops consumed largely while stationed in Burma.

Annual provincial arts exhibition opened here on Monday in Jubilee Hall and concluded last night by distribution of prizes by Lieutenant-Governor. There was also exhibition of pictures and photographs. Owing to most of competitors devoting their time to making articles for Red Cross Society this year there was no needle work exhibition. Exhibition of art handicraft included a number of new classes.

Lieutenant-Governors prize for best landscape by amateur was won by Lady Hartuoll.

OOTACAMUND, February 11.

In the case of cheating and theft against the Manager of the Coonour Municipal Council after the examination and cross examination of the prosecution witnesses the District Magistrate found the following charges namely that the said manager being a public servant did and the theft of 56 blue gum post valued at rupees 198 from Bundemah Shola belonging to the municipality by dishonestly causing municipal coolies to remove the posts from the Shola with the intent of converting them to his own use and that in doing the above intentionally induced the Chairman to believe that such municipal coolies were employed on municipal work whereas they were employed to remove said post for accused's gain and that he thereby induced the chairman to pay Rs. 671 out of municipal funds and committed an offence punishable under Section 281, 193, and 420, secondly that on 24th September 1921 he committed the theft of stones for Municipal lands valued at rupees 35 by dishonestly inducing cer-

tain municipal coolies to remove such stones and caused a revetment to be built by municipal coolies on private land and in so doing intentionally induced the Chairman to believe that such coolies were employed on municipal work and dishonestly induced him to pay Rs 222 out of municipal funds and committed offences punishable under sections 381, 109, and 420.

His Honour fixed the 18th for hearing the defence. Mr. Consalves appeared for the prosecution and Mr. S. A. Walker defended.

COONOUR, February 11.

A startling case alleged missing of currency notes occur in cordite factory Aruvankadu. Details are on 8th instant Doraiswamy Iyengar, Railway Clerk and Rajarathna Mudeliar, Assistant pay-clerk, Cordite Factory, corped alchequh of thirteen thousand and sed rupees at Coonoor treasury. They took cash as well as currency notes. There were currency notes to extent of three thousand rupees all ten rupees notes in three hundred bundles. Clerks bought it brought amount to Cordite Factory and placed it in chest which was sealed by commissary officer. Cordite Factory, Arndankadu The chest is guarded by British soldiers. On the 9th morning seal of chest was found intact but currency notes to the extent of two thousand rupees in alleged to have been missing. Treasury officer at Coonoor and pay clerks have not numbers of notes. The matter is being investigated by assistant Superintendent of Police.

Local authorities have been watching prices of food supply at weekly shandy. Prices of bread white sugar and match boxes have gone up considerably.

In connection with the scheme for the lighting of Ootacamund with electricity from the St. Lawrence lake which is being prepared by Walker Son and Co., of Ceylon the site was visited by Sir Harold Stuart, Senior Member of Council during the week. Sir Harold went fully into the matter and is favourably impressed. Before deciding to contract a loan for the purpose the Ootacamund Municipality is circularising the public with a view to ascertaining what power private dwellings and business houses will require and what return the Municipal Council will get from these sources.

నోటీసు.

ఎం. సర్వోత్తమ రావుగారికి. ఆరణి జాగీర్దారులగు మ.రా.రా.శ్రీ, ఎ. వి. తిరుమలరావు సాహెబు వారొసంగిన అధికార కృత్రిక రద్దుచేయ బడినదని యిందు మూలముగా తెలియ పరపబడి నది. దీనికి సంబంధించిన అందరును, వై బేర్కొన బడిన ఆరణి జాగీరుదారు తరపున సదరు ఎం. సర్వోత్తమ రావుగారితో ఏ విధమయిన జోక్యము గలిగించుకొన రాదని, యిందుమూలమున హెచ్చరించ బడుచున్నాడు.

హుస్స, బి.వెస్ అండ్ కో

ఆరణి జాగీర్దారులకు అట్టార్నీలు.

వృత్తాంతములు.

తెలిగ్రాఫు నోటీసు:— బా.సా.పట్టణమునకు తెలి గ్రామాలను పంపుటలో సేమియు ఆలస్యముండదని అధికారులు తెలియజేయుచున్నారు.

ఒక ప్రశ్న:—హయూరికో కొందరు ఆర్యసమాజము నకు మెంబర్లుగా జేరదలచియున్నాము అనివయమై యెకరికి (వ్రాయకలయును, అను దానిని) వివాచితక చదువరులుగాని ఇతరులెవరై ననుగాని వివాచితకముఖమున దెబబ్బబాధింతులు. అని వి. వెంకట్రామయ్యగారు పుల్లంపేటనుండి వ్రాయుచున్నారు. (అదివ్రాడి సోమనాథరావుగారు పీఠికాపురము అచ్చివ్రాయును. సం.)

రామమోహనధర్మపుస్తకభాండారము:—

దేశవాద. ఈ భాండారముయొక్క అగవ వార్షిక తృతీయము ఈ నెల 20 తేదీ సాయంత్రము 4 గంటలకు భాండార నూతని భవనమున జరుపబడును. సానీయులగు బహుళ స్వసింహేశ్వర కర్మగార్యనానాధిపత్యము కవీం చెనరు. మ. రా. రా. నాయుడి రామయ్యపంతులుగారు కల్లాటక సామ్రాజ్య కథాసారాంశ సంగ్రహమును సూర్యము రామయ్యను సుబ్బారావుగారు "భావకవిత్తి"ను సూర్యము, ఉపన్యాసముల నొసంగెదరు; బ్రహ్మశ్రీ సునంద గంగాధర శాస్త్రిగారు "వేదానామ" తోడను, బ్రహ్మసన్య శాస్త్రిగారు "పిడిక వాద్యము"తోడను నిఘంటు సానంద చంద్రులు, ఏతక్కునునున నెల్లప్పుడుచ్చేయక వ్రాధింతు.

హిందూ బాలికా పాఠశాలాధిపతి, కం.వి.

ఈ నెల 27-వ తేదీ కృ.వా.ము నాడు సామ్రాజ్య వ్యవస్థ నిర్వహణకును, గౌ. వ్యా.మునూర్తి సేమనరయ్య వారగారు నాధిపత్యము కవీం చెనరు.

నగర నిర్మాణవిద్యార్థి వేతనము:—వాస్తుశాస్త్ర
గర నిర్మాణ విద్యార్థులను నిమిత్తము ప్రభుత్వముచా రీ
సంవత్సర మిరాజధాని కొక విద్యార్థి వేతనము నిచ్చెదను.
ప్రముఖ నభ్యసించుగోరువారు మాన్సి నెల 1-వ తేది లోపల
దున్నట్లు డైరెక్టర్ ఆఫ్ పబ్లిక్ ఇన్స్ట్రక్షనుగారికి దరఖా
లు పంపుకొనవలయును. ఇంజనీరింగు గ్రాడ్యుయేట్లకు
యున్న మియ్యంబునను. ఈవిద్యార్థి వేతనములు సాధారణ
గా రెండు సంవత్సరములు జరుగును. కాని యావశ్యకత
వలనరించి యొకయేడు హెచ్చింపవచ్చును, లేదా తగ్గింప
వచ్చును. ఈ విద్యార్థి వేతనము సంవత్సరమున 150 పౌనల
పైను నిర్ణయింపబడియున్నదిగాని, యావశ్యకమగు సేవల
భోక్త్యునవారు దానిని హెచ్చించెదరు. ఈ విద్యార్థి వేతన
లను ప్లాంట్ వారు గ్రేటుబ్రిటెనులో చదువుకొనవలయును;
మిగతా ప్రేరేపక యనుకుంటిమిదను తేలికమానందుకూడ చదువు
కవచ్చును.

జూబులు.

విశేషములు ప్రకటన.

రంగారెడ్డి గుర్తు తక్కి కాత్రిగారు, ఒకభాషాభిమాని, శేషాలంతుకాకాత్రిగారు, భావగోకాదు:—ప్రకటించలే నందులకు చింతిలుచున్నాము.

ఒక విద్యార్థి పురవాసి:—ఈవిషయములు ప్రకటింపము లయ్యవి.

ఆర్యవారాధనామాత్రిగారు:—చివ్విటిసంధున ప్రక టించాలనుకొన్నాము

వాసిరెడ్డి వెంకటపతిగారు, వేములూరు పున్నయ్య గారు:—ప్రకటించజాలము.

I
వంగ జేతీయాంధ్రసమితి.

అయ్యో!
ఆంధ్రజేతీయకుండి చచ్చి నానా వ్యాపారములలోనుండు పెద్దమనుష్యులును, నానాకళాకలలో చదువుకొనుచున్న విద్యార్థులును ఉద్యోగులును కలకత్తా పురమందు 2-2-15 తేదీన మెడికల్ కాలేజీ వీధిలో నెం 6/2 భవనమున వంగజేతీ యాంధ్రసమితి నెలకొల్పుచున్నదేమో నమెరికామొదలగు పాశ్చాత్య ప్రపంచమునంతయు సంపదించిన లోకజ్ఞానక్షేత్ర లును, ఆంధ్రప్రదేశ్ పాఠకులందఱును పరిచయమునకును నా. రా. కవిగోండ్ల పాంజరీరావుగారి అగ్రాసనాధి పత్యముక్రింద నొకపెద్దపథ గానించుచి.

ఆసభావ్యములు,భావతగాతీయవివక్షి, ఆంధ్రప్రదేశ్, వంగమహారాష్ట్ర, భిన్నభిన్న వృత్తిజేతలు లంగంబులవంటి వనియు, ప్రత్యేకవిభేదముగ, శూన్యగమలు సర్వవిధముల సంపూర్ణ పరిణామమును పొందవలెనయు వృత్తిజేతములకును శాతీయసమిక్షిని సంగాంగీభారము గలదిగాన సర్వాంగముల కార్యము జూతీయసమిక్షి కళ్యాణమేగాన వృత్తిసంఘము తేర్చుటవలన నీకట్టమున ద్రవిడమహారాష్ట్ర తక్కినదేక్ష ముల వారలకున్న సు ఆంధ్రులకు ప్రత్యేకసంఘములవలె వలసిన యావశ్యకతను కంజోక్తిగా నుపన్యసింపిరి. మఱియు వారియుపన్యాసమందు నాంధ్రుల పూర్వతైభవమును, నాంధ్ర భాషా ప్రాతీప్ర్యమును ననునాతీనాంధ్రుల భావికక్ష్యము లను ప్రస్తుత వంగసంఘసహవాసముచే మనము నేర్చుకొన దగిన భాషాభిమాన భర్మాభిమానములు మున్నగు విషయము లను మృదుమధురముగ ముచ్చటించిరి.

శభ్యులలో కొందఱు సంఘసాపనావశ్యకతను విపుల పరచుచు ప్రసంగించిరి.

సభికులందఱు నీదిగువ నుదహరించిన తీర్మానములను చేసిరి.

కలకత్తాపురమందు నాంధ్రులందఱు కలసి “వంగజేతీ యాంధ్రసమితి” యను సంఘముగ నేర్పడవలయును.

కలకత్తాయందును వంగజేతీయందును గల యాంధ్రుల కందఱకు నేకభావమును సామ్రాత్యత్వమును బలపరచుట సంఘముయొక్క ముఖ్యోద్దేశము. మ.రా.రా. జయంతి కామే శ్వరరావుగారు కార్యదర్శిగాను మ.రా.రా. ఘంటసాల శీతా రామశర్మగారు సహాయకార్యదర్శిగాను సభికులచే వియమింప బడిరి.

అగ్రాసనాధిపతిగారికి శభ్యులకును వందనములతోను కరతాశస్త్వములతోను సభ ముగింపబడినది.

సహాయకార్యదర్శి.

II

బోగము విద్యార్థులకొక విన్నపము.

అయ్యో,
ఇదివరకేనేక పర్యాయములు శ్రీ గుడిసేవ సుబ్బయ్య గారు మొదలగువారు మన సాంఘిక ప్రాస్థమును గూర్చియు తదభివృద్ధికరమగు మార్గములను గూర్చియు వ్యాసరూపమున ప్రతికాముఖమున ప్రచురించియుంటిరి. కాబట్టి మేమిపుడు మన సంఘమునుగూర్చి ఏమివాడు మొదలుపెట్టినను చరిత్ర చర్యలమేయగును. నీమతీయు, అమృతప్రటింటి సంగతి మేనమామ ముంతర చెప్పవలెనా యన్నట్లు లోకబిదితమగుమన సాంఘిక దుష్ప్రీతి మనకుందరికిని స్వామధిపముగా విదితమైయున్నది. ఇట్లుండెప్పుడో మన సంఘములోని బాలురు కొందరక్కడక్కడ నాంగ్లేజీ విద్యార్థ్యాసము చేయుచున్నారు. విశాల హృద యులును, బోధాత్మకములగును అన్య సాంఘికులకుమన

లోని తీవ్ర విద్యార్థుల కనేకనోట్ల సాయముజేయుచున్నారు. వారికందరికి మన సంఘము కార్యక్రమముగా కృతజ్ఞతతో నందఱ కలపియున్నది. ఆంధ్రజేతీవాదులను వివిధరకతలతోను విద్యా భ్యాసము గావించుచున్న మన బోగము విద్యార్థులందఱు నొక సంఘముగ నేర్పడి పాఠశాల విక్రాంతి దినములలో సంతర్పరము నకు ఒకటి రెండు పర్యాయములందరికి వీలైచోట ఎవరునో సమావేశమై సోదరభావమును, సంఘాభిమానమును, మనలో పెంపొందించుకొనుచు సంఘాభివృద్ధికి మనచేతమైన, తెరంగున దోడ్పడుచుండుట యావశ్యకమని భావించబడినది అట్టి సమా వేశము జరుగుటకు ముందు ఆయా శభ్యులు చిరునామా లావ శ్యకముగాన వారి నెల్ల మేము ముందు సమహృద్యులంపిడిమి సదయహృదయులగు ప్రతికా పాఠకులారా మిరంగియొద్దంత వరకు మాబోగము విద్యార్థులందఱికి ఈ మావిజ్ఞాపనము తెలియ చేయ జేచుచున్నాము. ప్రతి బోగము విద్యార్థియు తనమేల్ల ఇంటిచేరు, నయను, వాసస్థలము, దాని పోస్టాఫీసు, ప్రస్తు త్పు మకాము, చదువుచున్న తరగతి, పాఠశాలపేరు, వీనిని మాత్రము మాలో తాత్కాలిక కార్యదర్శిగా పరిజేయవలెనని “చిల్డ్రెన్లు వేంకటాచలపతి E.M.A.L. విద్యాలయము: కవుశకరము (పోస్టు). కృష్ణాజిల్లా”యను చిరునామాకు సాధ్య మైనంత త్వరలో వ్రాసిరంప ప్రార్థించుచున్నాము. సమావేశ మయొక్క తక్కిన కార్యక్రమములనెల్ల ప్రతికా ముఖము నకు, మాకు తెలిసినంతవరకు ప్రత్యేకావస్థన భ్యక్తముగను ప్రకటించబడును. చారిత్రాపాధ్యాయులగునాడ మాయా యుద్ధమనునకు నాదారహృదయులతో దోడ్పడి మా కృతజ్ఞ తకు పాఠులగుదురగాక.

పువ్వుల శ్రీమన్నారాయణ, చిత్రశిల్ప మేకటాచలపతి, పువ్వుల రమేశ్వర, పువ్వుల భగవాన్ దాస్ (విద్యార్థులు).

III

రజస్సలా వినాహపు చట్టము-బెజ్జవాడ సభ్యులు.

చర్యాభాగము వదలితిమి, సభికులమనము మాత్రము ప్రచురించివారము.

అయ్యో!
యాశిల రిక తేదీ యీ పురమందు జరిగిన సభ రిపోర్టు 8-వ-తేదీ ఆంధ్రప్రదేశ్లో కలదు. ఆ సభ ను సమా వేశము చేసినవారిలో నొకడైన యుండుటచేతను ఆ సభలో మొదలునుండి చివరవరకు చాచెయుండుటచేత, ఆ రిపోర్టు లోని సంగతులు నిజమని చెప్పుటకు నాకు అవకాశము కలదు. ఆ రిపోర్టులోని సంగతులు నిజమని యేల యింక వ్రాయు వలసి వచ్చెననిన, సభకు వచ్చిన వారలలో కొందఱు చట్టము యన్వయ లేనివారు సభలోనుండి వెడలిపోయి మీ పట్టణము లోని నైక ప్రతిక లన్నిటికీ, నూరుమంది విద్యార్థులును, వారల హెడ్ మోనరుగారును తేరి సభ చేసి రను తంతి నొకదానిని 25-మంది సుభు సంగ్కర్తలు బాలురను బోగు జేసి సభ జరపిరను యొకొక తంపిని పలికిరి. ఇట్టి యన్యత గమనారములను ప్రజలు నమ్ముదురేనో యని నేను యీ జాబు వ్రాతున్నాననితి. ఆ సభకు ఊరిలోని పెద్దమనుష్యు లందఱును వచ్చియుండిరి. 8 మంది మాత్రము మధ్య ను తేలి పోయిరి.

తరువాత 7-వ తేదీ సాయంకాలము కన్యకా పరమేశ్వరీ సుత్రములో చట్టమునకు వ్యతిరేకులు జేరొక పురజన సభను సమావేశ పరచిరి. ఈ సభయుండుకూడ చట్టమునకును కూటలే యెక్కువగ నుండిరి. మ||రా||రా||శ్రీ, తాటంకి- వెంకట నరసయ్యగార గాగ్రీ స నాధిపత్యము వహించిరి. ఈ సభలో చట్టమునకు వ్యతిరేకము నా మ్నాడిన వారలలో నొకరు చట్టమున కనుకూలుల విష యమై నిందా పదములను పరుపు నన్యముగ ప్రయోగించిగా సభ్యులలో మెజారిటీగానున్న చట్టమున కనుకూలురు కొందఱు లేచి సభ్యులను తీమాకంబు కొరనియెడల సభ జరుగనీయ వుని. అట్టి సభమైన తీమాకంబు రాంబునను, తిరిగి మరెయ్యెకరు నిందావాక్యములను ప్రయోగించుటచేతను, సభ్యులందఱును లేచిపోయిరి. కొలహలమాయెను సభ ముగిసెను. అగ్రాస నాధిపతిగా రేమియు అనక వెడలిపోయిరి.

ఇది ఇట్లుండ తిరిగి 8-వ తేదీన, ఏకిని తెలియపడంద గనే 7-వ తేదీన రద్దు అయిన మీటిండును జరపిరట. తిరిగి నోటిను ఇన్వోకుండగ ఇట్టి సభకు జరపుట అశాస్త్రీయమని కొందఱు చెప్పినను, కొంతమంది వైదికబ్రాహ్మణులును, వైశ్యు లను పోగుజేసి సి. రాజగోపాలచారి బి. యే. బిల్లియల్ గారు సభ జరిపి, చట్టము సభవారిక సమ్యక్ముతేదని యొక తీర్మా నము ఆమోదించిరట. అది సభవారు అంగీకరించిరట. పోలీసు వారిని తీసికొనివచ్చి చట్టమున కనుకూలరగువారిని కొంత మట్టుకు సభలోనికి పోయండ నిర్బంధించిట్లు తెలియపచ్చిరి. కాని పోలీసువారు కొంతసేపటికి సత్యాసత్యముల నరసి సభను విడిచి వెడలిపోయిరట.

గో. లక్ష్మీనారాయణ.

వృత్తాంతలేఖలు.

బల్లారివార్తలు.

(స్వకీయ విశేషమునందనుడి)

కాలమానము

బల్లారి ఫిబ్రవరి 9:—మగటిజేతలందు ఎండ విశేషము గా నున్నను రాత్రులందు చలిగానుండును. నీర్వులేక ప్రజలు మిక్కిలి అల్లాడుచున్నారు. హగరి ప్రాంత ప్రస్తుతము నిరిపి చేయబడినదని సంగతి తెలియుచున్నది.

దొంగలు

వీరల వలన వాధ చెప్పుటకు సాధ్యముకాక యున్నది. నేనుగలన ఊరువిడిచియుండగా స్వసాధారణముగా ప్రతి యింటి దీగమును బిలుగగొట్టి పాత్రసాకును తేమి, తినుబజా రములేమి వేయల కంటి కగపడిన ప్రతి జనువును తస్కరించి నారని చెప్పవచ్చును. ఇక ఊరివెలుపల బస్సునో, వారిల దురాగతముల వర్ణించుటకు తెలుగు భాషలో శబ్దములే లేవన వచ్చును. తమ కలవిగాని ప్రదేశములందు రాళ్లవన్ను ఖరి పింతురు. ప్రస్తుత మీ దురవస్థ మోకాకోడ్లు ప్రక్కననుండు జనంప పట్టినది. పోలీసుడివార్తమేంటు వారేమి చేయు చున్నారో తెలియదు. నైవయమై కలెక్టరు వారికి విన్నవ మింపుకొని యున్నాడు. వారేమి చేయు లో?

పేగు.

ఈ వ్యాధి మొదట ఆగష్టు నెలలో ప్రారంభించి ఢిల్లీం బరు మాసాంతము వజ్రము మిక్కిలి తీవ్రముగా నుండి, యిప్పుడిప్పుడు కొంచెము నిమ్మించుచున్నది. ఈ 10-వ తేదీకి ఊరిలోచేరుట కు తరుత్తురని గంపెదాతలో నుండగా మరల నేకారణముచేతనో ఆదినము ముందుకు తూర్పుదినదని భేమ మున్నాము. 2-చూకాయితీల సత్యవాసామోపేటలో సంభ వింపిన నొక చావులననై యుండునని యూహించ వలసి యున్నది. అయ్యది నీజిమై, ఆవ్యక్తి కొన్ని జీవులకులకు లోనై యుండినందున చచ్చిపట్టాహించు జనుల కలకలములు కూడ నేగు అధికారులు యోచింప వలయును.

సభ.

ఈనెల 7-వ తేదీనాడు సాయంకాలము 6-ఘంటలకు వావావీరమునుండి వచ్చిన మాజీ అనువాద తత్వము, తత్వం గముకు గూర్చి మ-రా-రా-శ్రీ కొలహలం వెంకట్రావుగారి పురమందిరమున విపులముగా ప్రసంగించిరి.

బందరు వార్తలు.

శ్రీరామకృష్ణ పరమహంస జన్మదినోత్సవము.

(మా స్వకీయ విశేషమునందనుడి)

బందరు ఫిబ్రవరి 9:—శ్రీరామకృష్ణ పరమహంసస్వామి వారి సంతకదినోత్సవము మా పట్టణములోని శ్రీ విద్యానివేదిక దీనజన సంఘమువారు జముప్రదముగ సలిపిరి. ఈ నెల 6-వ తేదీ శనివారము ఉదయము చీదజనులకు అన్నవాసము చేయ బడెను. 7-వ తేదీ ఆదివారము సాయంత్రం 6-గంటలకు మ|| రా|| రా|| కట్టముడి చిదబరరావు బి. ఏ. గారి ఆధి పత్యము క్రింద మిట్టయ్య పేట నాటకశాలలో బహిరంగ సభ జరిగినది. హిందూ ప్రామాణ్య ఉపాధ్యాయులు కర్మగారు పరమహంసలవారి జీవితమును గూర్చి చక్కని ఉపన్యాస మిచ్చిరి. ప్రెసిడెంటుగారు శభ్యులందరిని అందు ముఖ్యముగ విద్యార్థి బృందమును హెచ్చించుచు శ్రీరామకృష్ణులవారిశీలి తమలో మాహాత్మ్యములను నమ్మినను నమ్మకపోయిననుచక్క నంగతి మాత్రము నమ్మితీరవలయునని. పాశ్చాత్య జేతలంచా రము చేసినట్టియు బ్రహ్మసమాజ మతస్థాపకులలో నొకరగు తేకవంద్రసేనులుగారును మజుందారుగారును విద్యారంభము లేని రామకృష్ణ పరమహంసను పూజచేయుటయే గొప్పమాహా త్యము. దీనిని ప్రతివారును నమ్మకలసి యుండుటచే పరమ హంసల గొప్పతనము బయటపడును. అని నెలవిచ్చిరి. పిమ్మట అగ్రాసనాధిపతి గారికిని ఉపన్యాసకులకును వందనములతో సభ ముగిసెను.

ఆంధ్రవిద్యార్థి సభ.

ఈసభ్య ఆంధ్రప్రదేశ్లో కొందఱు ఆంధ్రవిద్యార్థులు కాకాఫరెస్సును జువులుఅగత్యుపాయము ఇతర విద్యార్థులు సహ యము చేయవలయుననియొకొ వ్రాసినవ్యాసము మాపట్టణము లోని విద్యార్థులకు కదలింపు చున్నది. మావిద్యార్థి లందఱును నొక సభచేసి నైవారికి తోడ్పడుటమను, చిట్టి తిర్మానము లను కొన్ని ఆలోచించుటకును సభచేయ నిశ్చయించుకొని నట్లు వినుచున్నాము. ఈవిషయమై మాపట్టణ విద్యార్థులకును

లక్ష్మీకర తాంబూల మాత్రలు.

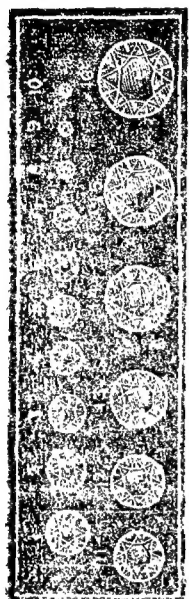
యిందుకస్తూరి, కచ్చకర్పూరము, మంతుపువ్వు, బంగారు కెండిరేపక, మొదలగు విలువల వస్తువులచే తయారు చేయబడినది గనుక మిక్కిలి ముఖ్యము, పరిమేళము, మనోహరముగలిగి యున్నది యిది తాంబూలములోగాని, విడిగా గాని 1-2 మాత్రలు పుచ్చుకొని అట్టిము, వాయువు, జలుబు, అగ్నిహృదయము, శీతలము, దగ్గు, శీతశీగులు, జ్వరము, జల వోమము, చిన్న బిడ్డగుణము, మొదలగు దుర్గుణములను రాని వ్యక్తి, నిర్మాణించి మంచిలమును ఉపయోగించి, ధాతుప్రప్తిని కలిగించుటలో అద్భుత చాతుర్యములను చూపించు చున్నవి. స్వచ్ఛమైనదయ్యగా కొరకు తెల మిగుల తక్కువగా నిర్మయించ బడినవి. పరిశీలించండి. 1 సీసా వెల రు 0-4-0. 6 సీసాలరు 1-4-0. వి. పి. ఖర్చులు ప్రత్యేకము.

జీర్ణ విజయ గుట్టకలు:—యిది సమస్తవైద్యములు, పులికేపులు, అశిర్లుము, మలబద్ధము, నిస్పిద్వము, కడుపు బ్బరము, నొప్పి, కమనము, నోటినిరూతులు, గుండెలమంట, మొదలగువాటిని హరించి మంచికలిగి త్వక్తక్తిని కలిగించును. 25 మాత్రలు. డబ్బీ రు 0-8-0

వి. పి. ఎ. ఆంధ్రకో. ఆయుర్వేదసమాజం.

హిందూ-గుంటూరుజిల్లా

ఉమ్మడి రామయ్య శైలి, గురుసామి శైలి కంపెని, మరాఠీకర్తము-మదరాసు ఈస్టు.

ఈ ప్రక్క చిత్రపతమున దగుపడుకట్టిని యింకా యితర మైనట్టిని బర్మావైజులకు తగుమైనటుల ఇమిడేమక, చక్రసాన, మైసాన, పట్టెకంపులు, కుచ్చకంపులు, కైక్రాంతములు, రోజాథూలు ఆను మేలు కైక్రాంతములు, స్పటికములు, పుచ్చేరి గాజుకర్పకములు, మంచిపనితనముచేయించి శోభాయమానముగా తీవరత్నములను మిరియించునట్టి వాటినిన్ని వారువారు కోరునట్లు తయారుచేయించి సరసముగా పంపించగలము.

ప్రథమమున అర్జునపంపి మేము స్వల్ప లాభమునకు ఫలమధికముగనిచ్చెదమని సార్థక నామముగల సరాలు కర్తవ్యమని తెలిసి కోనవలయునని నగలను రత్నములను స్వతః శ్రమకానులను గోరువారు ప్రార్థింతులు.

పోస్టేజి నహా ఉచితము.

వీరచర్యరాజును మాలినియును.

ఒకవిచిత్రమైన కథ—చదువుటచే మానసోల్లాసము కలుగజేయుటయే గాక ఆరోగ్యమునకు కావలసిన స్వాభావికమైన కొన్ని విధులను అందుచెలిపి యున్నాము. కోరువారికి ఉచితముగా పంపబడును.

జాగుసేయక తక్షణమే వ్రాయును.

తెద్యకాశ్రీ మనిరంగర్ గోవిందజి, ఆతంక నిగ్రహ ఖొషభాయము, 22, బ్రాడ్వే, మదరాసు.

నూతన రోమసంహారి.

బే గం సా హి స్టాప్.

నూతన రోమ సంహారి ఒకతూరి ఉపయోగించుట లుగ జేసామందలి యే కొగమునయుండు రోమ మును చెడుపులేక శుద్ధము నాను యెటువంటి మచ్చలు లేకయును వా యే క రోమను ని వ త్తించును. చెర్చముయొక్క స్వభావ మై. రంపము కాంతిని పోగొట్టక జేయు (పేజ్) కలి ఒకతే.

తెల 8 బిల్లెల కెట్ల 1కి రూ 1-0-0 వి. పి. ఖర్చు 4 అణాలు కి వెట్టెలు ర. 2-10-0 తపాలకర్ప 0-8-0 వలయువారు:—ఆర్. వి. పండిట్ అంధు కంపెని నెం 6 బండరుపేది మద్రాసు.

చక్కని సువాసనగల సెంటులను ప్రేమించువారు

ఆటోదిల్ బహారు (రిజిస్టర్డ్)

అనుప్రాగ్ధియుల కుద్దేశింపబడిన ఆత్మరపయోగింపవలయును. మనోహరమయినది, సువాసనగలది, చాలకాలమువాసన ముందునది, ఏర్పరచబడిన కొన్ని పుష్పములనుండి మాత్రమే తయారు చేయబడినది. ఇందు మద్యసారము చేర్చబడలేదు. చేతిరములు మిడగాని, రోటుమిడగాని కొన్ని శాట్లను కేసికొనినయెడల సువాసనలతోగూడిన పూలతోట లోనే గూర్చున్నట్లుండును. ఈ యద్భుతమైన వేయిరకముల పుష్పములనుండి తయారుచేసిన ఆత్మరయొక్క సువాసన సమగ్రవిండుటకయి ఆటోదిల్ బహారు ఇ వ్యవని మిడగిరసన్న జాతుకపరు నడుగవలయును. వారితావున లేదని మాకువా ముదు. చిన్నబుడ్డి విలువ 0-8-0, మద్యతరగతిబుడ్డి 0-12-0, క్షీణన్న ఆత్మరగల కెద్దసయిబుడ్డి 0-2-0. ఈయత్మరలో తరగ బెట్టబడి ఘుమఘుమ లాడుచుండు కాథలు డబ్బా 1-కి 2-10-0. వి. పి. ఖర్చుకొనువారే భరించవలయును. హాం ఏకెంటు—అంగ్లో ఇండియన్ డ్రగ్ కెమికల్ కంపెని, 155, జామా నసిద్దు, బొంబాయి. మదరాసు ఏకెంటు:—కేసులత్ పురుషోత్తం మూర్తి. నెం. 29, చైవాబాదురోడ్డు ప్లకరుబాదుసమీపం, మదరాసు.

జీర్ణ సాయనము.

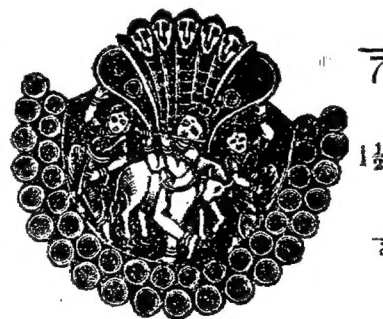
25 మాత్రల డబ్బీ 1 కి వెల 1-4-0

అజీర్ణమువల న భుజించినవస్తువులు రక్తమున కుసరిగా మార నందున ఇదిమిగి లినరోగములకు కారణమగును. దీనివలన శరీర శోశములందు

రసప్రావము క్రమముగ గలుగక, మర్బల మేర్పడి ఆయువు క్షీణించును. చులబద్ధము మానును. రక్తము పుష్టిజెందును. ఆకలి హెచ్చును. అమ్మకొంజనము డిప్లో } 108, ఫేరికోడ్డు, బొంబాయి. 6-7 తంబుకెట్టిపేది, మద్రాసు.

22 వ న్నెగల (సవరము) బంగారు. (ఇందుకు పూచీపడగలము)

గెజల్ నాగర 1 1/2 సవరము యెత్తు వెల రు. 30-8-0.

మతిముదివిధములగు బంగారుగల, కెండినగల, రాళ్లు చెక్కినగల, మున్నగునవి ఈకొండ పేర్కొన్న కర్తవ్యలద్ద కొరకును, కోరువారికి క్యాటలాగులు ఉచితముగ పంపబడును. సదరక ఇండియా జానరె మ్యానుఫాక్చరీంగు కంపెని, 437, టంక సాలపేది, సామకాదుపేట, మదరాసు. The Southern India Jewellery Manufacturing Co., 437, Sowcarpet, Madra.

రిజిస్టర్డ్ చేయబడిన "శక్తులతలా" 36 విధముల బహుమతులతో 15 తులములుగల డబ్బీ 1-కి రూ 1-0-0. తపాల ఖర్చులు 0-3-0

ఇందలి రమణీయమగు వాసన చెప్పు నదిగాను. తలకు చరిమి దువ్వుకొనిన ఇరుగు పొరుగు యిండ్లకు కూడా వాసన ఝమాయించును. తెంట్లకలను తెరుగ నిచ్చును మెదడునకు చలువ కలుగును. కండ్లకు చెల్లదనము నిచ్చును. కొండకు ప్రోత్సాహ పరచినందున ఈ చమురును క్షేమలోగా మనోహరమగు వాసన ద్రవ్యములు చేర్చి శ్రమారు చేయించి వేలకొని డబ్బీలు విక్రయించి తొంగుతా పర్లములు పొందినట్లున్నది. 36 బహుమతుల వివరం:—శ్రీలు కలలో భరించు కొప్పుపువ్వు 1, దంత పుడు క్షిణ 1, ముఖముచూచు అద్దము 1, జర్మనువెల్లెల కాటుకబరికె 1, వాసన సోపువీళ్ల 1, తాంబూల మాత్రలు 22, కొండి చిలుకలు 6, కార్ కేవల్ బ్రూచి 1, పునుగుడబ్బీ 1, కెరక 36 అత్తరదిళ్ళ 1, బహుమతులు యివ్వబడును. చిరునామా— సుపీరియర్ వాచ్ కంపెని, పోస్టుబాక్సు నెం 167, మదరాసు. ఇ.

మంచిసమయము! కేవలము ఖర్చుపడేదేని! తెనుక దొంగకట్టి!

ఈసంవత్సరం కొనువారికి, పంచ 1-కి ఆ తలకాట్టాటము. కోర్సుని కోడెల్లడ్రులూపము అను గ్రంథముకట్టి ఇనాము

మేలైన జపాక పట్టువంచలు. అనేక సంవత్సర కర్తవ్యదేశిం: తనుకుం ధరలు తగ్గించియున్నాము. వాచుటలారా! శ్రీంగారమునన్ని నాగడికతయన్నుగల మేలైనజపక పట్టువంచలు పంపగవిడచుట అను జముకొరకు తెప్పించి విక్రయించినక పోగా మిగతకొద్ది పంచెలమాత్రమే యున్నది. ఇందులో ఎరువు, కచ్చ ఆకుపచ్చ, రోజా, మేఘవర్షం ఇత్యాదిరంగులు గలవి. క్లాఫా నీయమైనవి, త్వరపడుదు. రక్తమారనిదిని 2 క్లాఫా కెడబ్బుగల పట్టువంచ 1కి 2-0-0 పంచ 1-కి తపాలఖర్చులు 0-4-0 డిటా రెండుపంచల కొనువారికి తపాలఖర్చులు ఇనాం. టి. సీతారామ మొదలియార్, కి, కందపు మొదలివిధి, తిరువల్లిక్కేణి, మదరాసు.

ఆంధ్రనాటకములు.

ఆంధ్రనాటక పితామహుండగు బల్లారి, ధర్మ వరం. రామకృష్ణమాచార్యుల నారినే రచియింప బడిన ఆంధ్రనాటక రత్నమాలా గ్రంథములు. 1. చిత్రనీయము. (2) కపాదసారంగధర. (3) పాదుకాపట్టాభిషేకము. (4) సావిత్రిచిత్రాశ్వనాటకము. (5) ప్రహ్లాదనాటకము. (6) ప్రమీళార్జు నీయము. ధర ప్రతి 1-కి రు 1-0-0 మాత్రమే. అనేకనాటకముల ఉత్తరరంగములు ప్రతి 1-కి 0-4-0 వలయువా రీకింది అడ్రస్సులకువ్రాసి తెప్పించుకొనవచ్చును. రమావిలాసముద్రాక్షరశాల, బల్లారి. యం. నరసయ్య. "మూరుతి నివాసం," 26, కోపు కెంకటాచలయ్యర్ వీధి, మద్రాసు. ఆల్ఫిని అంధు కంపెని, బ్రాదువే మద్రాసు. మూర్తి అంధు కంపెని తంబుకెట్టిపేది, మద్రాసు.

దంతచూరము

డబ్బీ 1-కి 0-2-0. 12-కి రూ. 1-2-0 ఈ దంతచూర ముతో పండ్లు త్రోసి ముటవలన చిగుర్లు గట్టిపడును. చిగుళ్ళే నుండి రక్తము ప్ర వింపకుండును. నో టిదుర్గంధము నేక యుండును. పండ్లు ముత్యముల వలె తెల్లగా నుండును. ముతో పండ్లు త్రోసి ముటవలన చిగుర్లు గట్టిపడును. చిగుళ్ళే నుండి రక్తము ప్ర వింపకుండును. నో టిదుర్గంధము నేక యుండును. పండ్లు ముత్యముల వలె తెల్లగా నుండును. అమ్మకొంజనము డిప్లో } 108, ఫేరికోడ్డు, బొంబాయి. 6-7 తంబుకెట్టిపేది, మద్రాసు.

